

KÁLNICKÉ OZVENY

www.kalnica.sk

Ročník XX. číslo 1 - jún 2016

Zdarma pre občanov Kálnice

ODOVZDANIE NOVÉHO HASIČSKÉHO AUTA 1. marec 2016

V utorok v podvečerných hodinách sa konalo pred kultúrnym domom slávnostné odovzdanie nového hasičského auta pre Dobrovoľný hasičský zbor v Kálnici. Auto s plnou výbavou a protipovodňovým vozíkom prevzal za kálnických hasičov Ján Filip od podpredsedu vlády a ministra vnútra Róberta Kaliňáka za účasti prezidenta Hasičského a záchranného zboru

gen. JUDr. Alexandra Nejedlého, generálneho sekretára Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR Vendelína Horvátha, riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne plk. Ing. Igora Šenitka, starostu obce Kálnica Ing. Jána Krchnavého, poslancov OZ v Kálnici, ďalších hostí a občanov Kálnice.

Foto: Ján Valovič

OBCENÉ ZASTUPITEĽSTVO INFORMUJE

Obecné zastupiteľstvo sa od 14. 11. 2015 do 23. 5. 2016 zišlo päťkrát a prijalo nasledovné uznesenia:

Uzn.č.72 - 2015/Z OZ berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.
Uzn.č.73 - 2015/Z OZ schvaľuje zostavenie a predkladanie rozpočtu bez programovej štruktúry.
Uzn.č.74 - 2015/Z OZ schvaľuje Návrh rozpočtu obce Kálnica a Návrh rozpočtu ZŠ s MŠ na rok 2016, berie na vedomie Návrh rozpočtu na roky 2017 a 2018 a poveruje p. Šickovú zapracovaním všetkých pripomienok a pozmeňovacích návrhov do návrhu rozpočtu.
Uzn.č.75 - 2015/Z OZ berie na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu obce na roky 2016–2018.
Uzn.č.76 - 2015/Z OZ berie na vedomie Návrh plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2016.
Uzn.č.77 - 2015/Z OZ súhlasí s poskytnutím finančného príspevku na záujmové vzdelávanie pre troch žiakov - občanov Kálnice vo výške 71,50 € na 1 žiaka pre šk. rok 2015/2016.
Uzn.č.78 - 2015/Z OZ schvaľuje Návrh zmeny rozpočtu 2/2015.
Uzn.č.79 - 2015/Z OZ berie na vedomie zánik poslaneckého mandátu poslancu Ing. Jána Hrnčiarika podľa § 25 ods. 2 písm. c) zákona SNR č.369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov písomným vzdaním sa mandátu dňom 2. 12. 2015 vo volebnom obvode č.1, čím došlo k uprázdneniu funkcie člena komisie výstavby, OŽP a majetkoprávnej a konštatuje, že pani Janka Bagová dňa 15. 12. 2015 zložila zákonom predpísaný sľub poslancu OcZ v Kálnici a ujala sa poslaneckej funkcie vo volebnom obvode č. 1.
Uzn.č.80 - 2015/Z OZ schvaľuje VZN č.4/2015 o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Kálnica.
Uzn.č.81 - 2015/Z OZ schvaľuje zmenu rozpočtu č. 4/2015.
Uzn.č.82 - 2016/Z OZ berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.
Uzn.č.83 - 2016/Z OZ vyhovuje upozorneniu prokurátora.
Uzn.č.84 - 2016/Z OZ berie na vedomie informáciu starostu obce a poveruje kultúrnu komisiu na vyhotovenie návrhu programu.
Uzn.č.85 - 2016/Z OZ schvaľuje zámer uskutočniť nový 60 m vrt vody v lokalite Stoky a poveruje starostu obce pripravovať podklady pre vodoprávne konanie.

Uzn.č.86 - 2016/Z OZ schvaľuje finančnú spoluúčasť obce v sume 525 € na vydaní publikácie Stredné Považie z neba.
Uzn.č.87 - 2016/Z OZ schvaľuje rozpočtové opatrenie č. 1.
Uzn.č.88 - 2016/Z OZ poveruje starostu obce v konaní s PD Kálnica na zastavení čistiacej práce.
Uzn.č.89 - 2016/Z OZ schvaľuje doplnený program rokovania OZ a berie na vedomie určenie verovateľov zápisnice.
Uzn.č.90 - 2016/Z OZ berie na vedomie kontrolu prijatých uznesení.
Uzn.č.91 - 2016/Z OZ berie na vedomie správu hlavnej kontrolórky obce.
Uzn.č.92 - 2016/Z OZ berie na vedomie správu nezávislého audítora o overení účtovnej závierky k 31. 12. 2015.
Uzn.č.93 - 2016/Z OZ schvaľuje návrh programu na oslavy 620. výročia 1. písomnej zmienky o Kálnici.
Uzn.č.94 - 2016/Z OZ schvaľuje spomienkovú slávnosť pri príležitosti 71. výročia oslobodenia obce.
Uzn.č.95 - 2016/Z OZ berie na vedomie ukončenie členstva poslankyne Žanety Potočkovej v kultúrnej komisii a schvaľuje poslankyňu Žanetu Potočkovú za člena komisie výstavby, ochrany životného prostredia a majetkoprávne záležitosti.
Uzn.č.96 - 2016/Z OZ berie na vedomie správu o kontrole protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Uzn.č.97 - 2016/Z OZ berie na vedomie informáciu o miere inflácie za rok 2015.
Uzn.č.98 - 2016/Z OZ schvaľuje zakúpenie stoličiek do KD.
Uzn.č.99 - 2016/Z OZ schvaľuje rozpočtové opatrenie č. 2.
Uzn.č.100 - 2016/Z OZ neprijíma žiadosť poslankyne Mgr. J. Ďurcovej o uvoľnenie z predsedníctva a členstva kultúrnej komisie a o uvoľnenie z rady školy.
Uzn.č.101 - 2016/Z OZ schvaľuje program rokovania OZ a berie na vedomie určenie overovateľov zápisnice.
Uzn.č.102 - 2016/Z OZ schvaľuje zmluvu o poskytovaní poradenských a konzultáčnych služieb „Rekonštrukcia obecného vodovodu Kálnica, Vetva A“.
Obecná rada sa v tomto období zišla raz a riešila finančnú situáciu v Základnej škole v Kálnici.

RNDr. Ingrid Ševčíková, zástupca starostu

VÝSLEDKY VOLIEB DO NR SR V OBCI KÁLNICA 5. 3. 2016

Počet voličov zapísaných v zozname voličov	849	Demokrati Slovenska – Ľudo Kaník č. 4	1	Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokracická strana č. 15	0
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	570	ŠANCA č. 5	2	SMER – sociálna demokracia č. 16	256
Počet voličov, ktorí odovzdali obálku podľa §24	567	SME RODINA – Boris Kollár č. 6	48	Kresťanskodemokratické hnutie č. 17	6
Počet voličov, ktorí zaslali návratnú obálku z cudziny	3	Strana zelených Slovenska č. 7	2	Slovenská občianska koalícia č. 18	2
Počet platných odovzdaných hlasov	564	KOALÍCIA SPOLOČNE ZA SLOVENSKO č. 8	0	Kotleba – Ludová strana Naše Slovensko č. 19	65
Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu alebo koalíciu:		Maďarská kresťanskodemokratická aliancia - Magyar Kereszténydemokrata Szovetség č. 9	0	SIETĚ – č. 20	16
Strana TIP č. 1	5	VZDOR – strana práce č. 10	0	SMK – Magyar Kozosság Pártja č. 21	0
STRANA MODERNÉHO SLOVENSKA (SMS) č. 2	0	MOST-HÍD č. 11	12	Pártja č. 21	0
OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO – NOVA) č. 3	41	Slovenská národná strana č. 12	58	PRIAMA DEMOKRACIA č. 22	0
		OdvaHa – Veľká národná a proruská koalícia č. 13	0	Sloboda a Solidarita č. 23	43
		Komunistická strana Slovenska č. 14	7		

Orkrsková volebná komisia v Kálnici, 6. 3. 2016

DVE POĎAKOVANIA

Každý z nás zájde občas na cintorín. Pochovaní sú na ňom naši najbližší, rodičia, starí rodičia, príbuzní, či známi. Niekto sem chodí zriedkavo, iný častejšie. Najviac tam stretáme našich skôr narodených spoluobčanov. Spomínajú na zo-

snulých, starajú sa o hroby, upravujú okolie. Ich rokmi opotrebené údy, hlavne nohy, sa akosi rýchlejšie unavia a potrebujú oddych. Keď nechcú ísť hneď domov, hľadajú miesto, kde by si mohli sadnúť, odpočinúť, spolu sa porozprávať či schovať sa pred horúcim letným slnkom. K tomuto účelu slúži niekoľko jednoduchých drevených lavičiek rozmiestnených po okrajoch cintorína. Nebolo ich veľa, ale poskytujú zopár ľuďom oporu a miesto na oddych.

Začiatkom jari k nim pribudli tri nové, pohodlné lavičky zhovené z dreva a kovu. Vyrobil ich, dovezol na cintorín a daroval pre všetkých návštevníkov cintorína celkom nezištné, úplne zdarma, náš občan p. **ROBERT NAGY**, majiteľ firmy Rona STEEL. Len so želaním, aby slúžili ku spokojnosti starším aj mladším užívateľom.

Dovoľte mi, aby som mu v mene nás, všetkých občanov Kálnice, úprimne poďakoval za tento praktický a užitočný dar a zaželal mu mnoho úspechov v práci aj osobnom živote.

Ďakovné slová patria aj členom **Klubu dôchodcov** v Kálnici. Tak ako každý rok, i teraz na jar vyhrabali a vyčistili priestory cintorína a miestneho parku. Tento rok navyše obnovili nátery múrikov a stĺpov oplatenia cintorína. Taktiež očistili, vyspravili a obnovili nátery aj na centrálnom kríži. Svojou odbornou a precíznou prácou prispeli k zjednoteniu vzhľadu oplatenia s obnoveným domom smútku.

Ďakujeme!!!

Starosta

PÁN STAROSTA, NA SLOVÍČKO!

Pýtame sa za vás – odpovedá starosta obce Ing. Ján Krchnavý.

Postavenie multifunkčného ihriska v obci je dôvodom pre radosť všetkých športu chtivých občanov, a nielen ich. Kto sa podieľal na jeho výstavbe?

Z dôvodu predĺženia verejného obstarávania na výber dodávateľa stavby multifunkčného ihriska, ktoré bolo ukončené až začiatkom januára 2016, sa začiatok výstavby posunul do zimného obdobia. Nemusel by to byť problém, nebyť extrémne daždivého počasia, ktoré spôsobovalo problémy pri realizácii zemných prác. Z tohto dôvodu dodávateľ nemohol použiť výkonné ťažké stroje, ale len ľahký bager, ktorý sa do rozmočeného terénu nezabáral. Dokonca niektoré výkopy pod základové pätky museli byť urobené ručne – krompáčom a lopatou. Toto všetko následne vplývalo na posúvanie termínu dokončenia základov stavby. Firma Reprogas – dodávateľ spodnej stavby, disponuje skúsenými pracovníkmi, ktorí aj napriek neľahkým poveternostným podmienkam dokončili prípravu podkladu pre umelý trávnik v dohodnutom termíne – do polovice marca. Následne nastúpili pracovníci dodávateľa vrchnej stavby, firmy M-Cup, ktorí v priebehu necelého týždňa položili umelý trávnik, zmontovali mantinelový systém s ochrannými sieťami a ostatným príslušenstvom. Termín na použitie dotácie z rezervy predsedu vlády vo výške 40 000 € stanovený do 31. marca

Foto: Ing. J. Krchnavý

MF ihrisko po dokončení.

2016 sme dodržali. Pre úplnosť dodávam, že celkové náklady na výstavbu multifunkčného ihriska boli v objeme cca 66 000 €. Financie presahujúce výšku dotácie boli uhradené z rozpočtu obce. K nim treba ešte pripočítať náklady na vybudovanie prístupovej plochy k ihrisku zhotovenej zo zámkovej

dlažby, spevnený chodník medzi vstupmi na ihrisko, úpravy okolia ihriska a elektroinštaláciu umelého osvetlenia – všetko v réžii TJ Zavažan Kálnica.

Obec bola úspešná, pokiaľ ide o získanie dotácie na rekonštrukciu vodovodu. Kedy prebehne verejné obstarávanie a začne samotná rekonštrukcia?

Niektoré časti rozvodného potrubia obecného vodovodu dosahujú hranicu životnosti a je v nich čoraz vyššie riziko výskytu porúch. Preto sme ešte v polovici roka 2014 nechali vypracovať projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu najproblémovšieho úseku – časti vetvy A, od parku po dom č. 1. Celkový rozpočet projektu nedokážeme pokryť z finančných zdrojov obce, a tak sme požiadali o dotáciu z Environmentálneho fondu. Úspešní sme boli až s druhou žiadosťou na rok 2015, keď nám bola rozhodnutím ministra životného prostredia schválená dotácia vo výške 175 071 €. Spoluúčasť obce je 5 % z celkovej hodnoty diela, v tomto prípade 9 214,27 €. V súčasnosti prebieha verejné obstarávanie na výber dodávateľa stavby. Po jeho ukončení a podpísaní zmluvy s Environmentálnym fondom predpokladáme, že v letných mesiacoch začneme s realizáciou stavby. Postupovať by sa malo po etapách, to znamená, že každý deň sa urobí jeden úsek, staré potrubie sa vymení za nové, na ktoré sa pripoja jednotliví odberatelia tak, aby k večeru bola dodávka vody obnovená do všetkých domácností v obci.

S rekonštrukciou obecného vodovodu súvisí aj jeho rozšírenie o vodný zdroj Stoky, čím by sa predišlo problémom s nedostatkom vody v letných mesiacoch. Kedy plánujete začať s prácami v oblasti Stoky a z akých zdrojov ich chcete financovať?

V posledných rokoch zaznamenávame postupný pokles výdatnosti vodných zdrojov, horských prameňov a studničiek na celom území štátu. Podobné trendy pozorujeme i na zdrojoch pitnej vody, z ktorých je napájaný obecný vodovod. Naše vodné zdroje Klokočovka aj Stoky vykazujú tak nízke hodnoty výdatnosti v litroch za sekundu, že v letných mesiacoch takmer nestačia pokrývať dennú spotrebu. Varovanie prišlo počas letných dní minulého roka pri neprimerane vysokom odbere – polievanie trávnikov či napúšťanie bazénov. Riešenia spojené s reguláciou odberu môžu pomôcť krátkodobo, trvalé riešenie prinesie len zvýšenie kapacity zdrojov. Pre takýto postup sme sa rozhodli i my. Po realizácii prieskumného vrtu do hĺbky 12 m v lokalite Stoky a vyhodnotení čerpacej skúšky obecné zastupiteľstvo prijalo rozhodnutie vybudovať nový vrt hlboký 60-80 m, u ktorého je predpoklad výdatnosti 4-5 litrov za sekundu, čím by sa výdatnosť stávajúcich zdrojov viac ako zdvojnásobila. Vrtacie práce a zapojenie do systému predpokladáme uskutočniť ešte v tomto roku. Na pokrytie odhadovaných nákladov vo výške cca 15.000 € hľadáme možnosť pre získanie dotácie. Ukazuje sa, že vzhľadom na pokles hladiny spodných vôd a na druhej strane

každoročný nárast objemu odberu vody občanmi je vybudovanie nového vrtu jednoducho nutné. Ak by sa nám aj nepodarilo získať dotáciu, musíme potrebné prostriedky nájsť v rozpočte obce i za cenu škrtov v iných oblastiach.

V tomto roku si obec pripomína 620. výročie prvej písomnej zmienky. Na čo sa môžu občania tešiť na podujatí pripravovanom k tomuto okrúhlemu jubileu?

Prvá písomná zmienka o Kálnici sa datuje do roku 1396. I keď historické prameňe a hlavne archeologické nálezy naznačujú, že ľudia na území našej obce žili už oveľa skôr, oficiálne je rok 1396 považovaný za rok jej vzniku. Možno, že historici ešte objavia aj nejaký starší doklad, potvrdzujúci existenciu Kálnice, a potom bude potrebné dátum vzniku obce prehodnotiť. Zatiaľ ale platí doterajšie poznanie, z ktorého vyplýva, že v roku 2016 si pripomíname 620. výročie 1. písomnej zmienky o našej obci. Pripravujeme pri tejto príležitosti slávnostný program vyskladaný z vystúpení dychovej hudby i domácich súborov, zakončený zapálením Jánskej vetvy a tanečnou zábavou. Zo skladby programu vyplýva miesto aj čas konania – ihrisko TJ Zavažan Kálnica dňa 25. júna 2016 v popoludňajších hodinách. Zároveň budú prebiehať bohaté sprievodné podujatia – futbalový miniturnaj, prezentácie záujmových organizácií v obci a pre deti bude k dispozícii nafukovací hrad. Samozrejme, chýbať nebude ani pestré a bohaté občerstvenie. Zostáva nám už len veriť, že i počasie bude priaznivé a v peknom prostredí športového areálu si všetci užijeme krásne popoludnie i večer plný dobrej nálady a pohody.

Obecné zastupiteľstvo podporilo dobrú vec – prispelo na zakúpenie CT prístroja pre Nemocnicu s poliklinikou v Novom Meste nad Váhom.

Obecné zastupiteľstvo v Kálnici zareagovalo na žiadosť vedenia NsP v Novom Meste nad Váhom o účelové združenie finančných prostriedkov k nákupu CT prístroja, zameraného na včasné odhaľovanie kardiovaskulárnych ochorení, ako aj nádorových ochorení zažívacieho traktu. Na svojom 6. zasadnutí schválilo na nákup prístroja finančný príspevok vo výške 500 € a v januári 2016 obec uvedenú čiastku poukázala na účet NsP. Poslancov zaujala možnosť komfortného a bezbolestného vyšetrenia celého tela, včítane vyšetrenia konečníka a hrubého čreva, pre obyvateľov nášho regiónu, najmä šanca na včasné odhaľovanie kardiovaskulárnych a nádorových ochorení, znamenajúce zlepšenie vyhladok na úspešnú liečbu. Jeho hlavnou prednosťou je vysoká rozlišovacia schopnosť, oveľa nižšia dávka RTG žiarenia, kratšia doba vyšetrenia a možnosť 3D rekonštrukcie. Som presvedčený, že bude prínosom v prevencii a pri liečení mnohých závažných ochorení dnešnej modernej doby.

Spomínali ste niekoľko dotácií, ktoré obec získala, môžete zhrnúť úspešnosť obce v podávaní žiadostí o dotácie?

Prijmová časť rozpočtu obce je naplňovaná predovšetkým prevodom výnosu dane z príjmov fyzických osôb zo strany štátu a z výberu daní z nehnuteľností. Z týchto prostriedkov sú uhrádzané náklady spojené s prevádzkou a réžiou obce, ako aj prevádzka školských zariadení. Nestačia však na pokrytie investičných akcií. Tie vieme zafinancovať len s pomocou dotácií z fondov EU, úradu vlády, Environmentálneho fondu a pod., v prípade, keď nám dotáciu poskytnú. Sledujeme preto aktuálne výzvy a podávame každoročne viacero žiadostí o dotácie. Nie všetky sú úspešné, na väčšinu z nich nedostaneme ani odpoveď, ale na niektoré bola kladná odozva a dotáciu sme získali. Možno povedať, že za posledné dva roky sa nám trochu darilo, dostali sme dve dotácie z Environmentálneho fondu, prvú na zateplenie budovy MŠ, druhú na rekonštrukciu vodovodu. Z rezervy predsedu vlády dotáciu na vybudovanie multifunkčného ihriska, z recyklačného fondu dotáciu na skvalitnenie separovaného zberu. Za dotáciu možno považovať aj nové požiarné auto s kompletnou výbavou a protipovodňovým vozíkom odovzdané priamo ministrom vnútra SR do užívania nášmu hasičskému zboru. Ani raz sme doteraz nezískali dotáciu z ministerstva financií, ktoré každoročne prerozdeľuje výťažok z lotérií. Žiadosť podávame začiatkom každého roka, v prípade, keď nám dotáciu poskytnú termíne odovzdali. Teraz čakáme, ako bude posúdená. Očakávajú sa i výzvy cez miestne aktivačné skupiny (MAS), dotácie z ktorých bude možné využiť na opravu miestnych komunikácií. Určite sa budeme o ne uchádzať.

Pán starosta, ďakujem za poskytnuté informácie k niektorým problémom obce!

Za odpovede ďakuje Mgr. Dana Badžgoňová

Foto: Ing. J. Krchnavý

Výstavba MF ihriska.

VIANOČNÉ MELÓDIE V KULTÚRNYM DOME

Už po tretí raz zaznievali 5. decembra 2015 z javiska Kultúrneho domu v Kálnici krásne vianočné piesne a koledy. Zdá sa, že v našej obci vzniká nová tradícia pravidelných predvianočných koncertov. V radostnej atmosfére očakávania najväčších sviatkov roka - Vianoc je iste príjemné započúvať sa

do precitovaných textov a nádherných melódií vianočných kolied, či veselších piesní o Vianociach. Súdiac podľa nadšených reakcií početného publika, došlo medzi účinkujúcimi na javisku a poslucháčmi v hľadisku k súzvuku a naladeniu sa na spoločnú radostnú vlnu. Muzikanti a speváci dychovej hudby **Bodovanka** zmesou ľudových piesní v prvej časti koncertu, následne známymi i niektorými novými koledami a vianočnými piesňami, medzi ktorými nechýbala ani „Vánoce, Vánoce přicházejí...“ všetkých v sále roztlieskali a zaujali do takej miery, že spievali spolu s nimi ako mohutný zbor.

Pohoda a dobrá nálada pretrvávala aj pri guláši z diviny a prehliadke obrazov amatérskych maliarov Jána Ševčíka, Jána Jamricha a Ivety Hladkej.

JK

Foto: Ján Valovič

Gorali v Kálnici

V nedeľu, 3. apríla tohto roka o 16. hodine bol náš kultúrny dom naplnený do posledného miestečka. Občanov Kálnice a blízkeho okolia sem prilákal koncert ľudovej hudby Kollárovci z goralskej dediny Kolačkov. Záujem bol obrovský, 400 vstupeniek uvoľnených do predpredaja sa rozobralo ešte mesiac pred vystúpením. Kapela známa z vysielania TV Šláger naplnila očakávania všetkých v sále. Poldruhhodinový neprerušený prúd ľudových pesničiek i skladieb z vlastnej tvorby a vtipného sprievodného slova zaujal malých i veľkých. Všetci sa výborne bavili a mnohí si s Kollárovcami i zaspievali ich známe hity. Nemohla chýbať ani goralská hymna „Goralu či ci ne žal“, text ktorej značná časť publika ovládala. Profesionálne výkony, dobrá nálada a bezprostrednosť muzikantov sa preniesla i do hľadiska a vytvorila jedinečnú atmosféru v sále, ktorá búrlivým potleskom odmeňovala každú skladbu. Vzájomné prepojenie s publikom zotrvalo i po skončení koncertu počas autogramiády, keď členovia skupiny podpisovali fanúšikom na tento účel pripravené fotografie, ochotne a trpezlivo pózovali pri fotografovaní s každým, kto prejavil záujem.

V myšliach účastníkov koncertu natrvalo zostane krásny zážitok z príjemne prežitého popoludnia, viaceri sa pri odchode vyjadrili, že by neškodilo zopakovať takéto alebo podobné kultúrne podujatia aj častejšie.

JK

Foto: Ján Valovič

Druhá obecná zabijačka

Po prvej skúšobnej zabijačke v roku 2014, pri ktorej sme si overili, že medzi občanmi je veľký záujem o tradičné domáce špeciality, sme na koniec fašiangov 2016 pripravili jej opakovanie. Podľa skúseností z minulého roka sme upravili organizáciu podujatia aj množstvom finálnych produktov.

Po odbornej stránke práce riadil mäsiar **Jozef Lintner so synom Liborom**, ktorí dohľadali na správny postup, a hlavne na vyvážené ochutenie všetkých výrobkov. S rozoberaním mäsa sa začalo už v piatok ráno, keď sme dovezli očistené polky prvého prasaťa. Všetko úsilie sme smerovali k tomu, aby väčšina výrobkov bola hotová ešte v piatok a na sobotu zostalo len vytápanie masť, varenie zabijačkovej polievky, kaše a kapustnice. V sobotu do rána bola dokonca vyúdená aj časť klobás.

V sobotu 23. 1. 2016 od 11,00 hod. prebiehala ochutnávka a predaj výrobkov, ktorý sa ukončil až podvečer. Naši dobrovoľní mäsiari tak odpracovali dlhé dva dni. Za svoju námahu odmietli akúkoľvek odmenu so slovami, že oni to pre obec, hlavne

pre našich občanov radi urobili a ak bude zabijačka i o rok, urobia tak znova. Za ich ochotu, dobrú prácu a chutné zabijačkové špeciality im zaslúžene patrí poďakovanie obce, nás všetkých. Po obidva dni im takisto zadarmo výdatne pomáhal Milan Šičko, ktorému tiež patrí naša vďaka. Ostatné práce, prípravu a čistenie surovín, starosť o kotle, varenie, vytápanie masť, balenie a predaj produktov, umývanie a upratovanie, vykonávali poslanci OZ a pracovníci obecného úradu. Počas soboty sa o dobrú náladu v kultúrnom dome postaral Ján Pavlech. Spolu sním a s jeho harmonikou si zaspievali všetci prítomní slovenské ľudové pesničky aj skladby známe z relácií repete či TV Šláger.

Možno konštatovať, že sme predali takmer všetky výrobky, ostalo len trocha polievky a kapustnice. Naopak, jalitok a kaše by sa minulo ešte viac. Čo je však najdôležitejšie, všetky výrobky chutili a viacerým pripomenuli staré časy, keď sa v Kálnici zabijalo v každom dvore.

JK

Foto: Ján Valovič

Kalendár podujatí od 1. 12. 2015 do 31. 5. 2016

Vianočný koncert a Mikuláš	4.-5. 12. 2015
Hasičský ples	9. 1. 2016
Darcovstvo krvi	18. 1. 2016
Strana Smer v Kálnici	20. 1. 2016
Uvítanie detí do života	23. 1. 2016
Poľovnícka zábava	23. 1. 2016
Kálnická zabijačka	23. 1. 2016
SPARTAN RACE Svit	23. 1. 2016
Stolnotenisový turnaj	13. 2. 2016
Odvzdanie auta pre DHZ	1. 3. 2016
Voľby do NR SR	9. 3. 2016
Stretnutie dôchodcov a MDŽ	11. 3. 2016
Vynášanie Moreny a VN	19. 3. 2016
HS Kollárovci	3. 4. 2016
Pamiatka oslobodenia	6. 4. 2016
Výlet na Devín	23. 4. 2016
Návšteva včelárov zo Slovinska	23. 4. 2016
Stavanie mája	29. 4. 2016
Deň matiek - KD	6. 5. 2016
3-dňový výlet po Slovensku	13.-15. 5. 2016
BIKE FEST 2016 - DEMA BIKE PARK Kálnica	27.-29. 5. 2016

DHZ v Kálnici

Vážený spoluobčania!

A máme to doma. Pred viac ako rokom sme v spolupráci s pánom starostom a Dobrovoľným hasičským zborom v Kálnici začali vyvíjať aktivity na vylepšenie hasičskej techniky. Naša stará, ale zato dobre udržiavaná hasičská Avia by v prípade požiaru nebola dostatočným pomocníkom, nakoľko máme vo výbave striekačku ešte zo 60-tých rokov. Neustále drobné opravy a nie celkom 100%-ná spoľahlivosť a účinnosť striekačky bol jeden z hlavných dôvodov na kompletnejšiu modernizáciu hasičskej techniky v obci.

Projekt ministerstva vnútra na modernizáciu hasičských zborov na Slovensku bol preto pre nás tou najvýhodnejšou voľbou. V rámci tohto projektu sa po celom Slovensku repasovali staré, alebo pridievali nové, plne vybavené, zásahové vozidlá. Hasičský zbor v Kálnici sa zapojil do tohto projektu, a napriek drobným nedorozumeniam a trochu aj dlhšej čakacej dobe sme sa dočkali nového hasičského auta. O to prekvapivejšia bola aj informácia, že obec dostane ako bonus aj protipovodňový vozík s kompletnou výbavou. Slávnostné odovzdávanie hasičského auta pripadlo na 1. 3. 2016 v popoludňajších hodinách. Pred kultúrny dom sa zhromaždili členovia DHZ spolu s našimi najmenšími hasičmi a približne stovka spoluobčanov Kálnice. Hasičské auto Iveco Daily priviezol podpredseda vlády a minister vnútra SR p. Róbert Kaliňák. Vo vládnej delegácii boli aj p. Alexander Nejedlý – prezident Hasičského a záchranného zboru SR, p. Vendelín Horváth – generálny sekretár Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR, p. Igor Šenitko – riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Trenčíne. Po slávnostnom odovzdaní kľúčov do rúk Jána Filipa sme auto tak, ako sa patrí, pokrstili šampanským a zaželeli sme si hlavne to, aby nám dobre slúžilo, aby sme na ňom robili len kondičné, tréningové a ukázkové jazdy a aby sme ho nemuseli použiť pri žiadnom požiari v obci.

A čo sme to vlastne dostali? Spoľahlivé zásahové auto s 750 l nádržou na vodu. Modernú a hlavne výkonnú motorovú striekačku, ktorá má výkon 1500 l/min. Nové hadice, nastaviteľné prúdnice a aj mobilné vaky na vodu, ktoré sú použiteľné hlavne na lesné požiare. V protipovodňovom vozíku je elektrocentrála s mobilným osvetlením, protipovodňová bariéra, plávajúce benzinové čerpadlo, benzinové kalové čerpadlo a tiež výkonné elektrické kalové čerpadlo. Celá zostava

je schopná prečerpať 5000 l vody za minútu. Môžeme len konštatovať, že obec a DHZ dostala kvalitnú hasičskú techniku, ktorá je v prípade nepredvídateľnej udalosti použiteľná na záchranu majetku našich spoluobčanov. Z toho nám vyplývajú aj povinnosti ohľadne právomocí a technickej spôsobilosti členov DHZ oprávňujúcich správne používať zverenú techniku. Členovia DHZ Kálnica sa zúčastnili školenia na správne používanie auta Iveco Daily a pridelených techník v Dohňanoch. Tiež sme nanovo museli absolvovať preskúšanie na oprávnenie viesť auto s právom prednostnej jazdy. Ešte máme pred sebou niekoľko školení, ktoré len zvýšia naše znalosti ohľadne požiarnej bezpečnosti. Pevne verím, že naši občania vôbec nebudú potrebovať našu pomoc a ak áno, tak budeme pripravení na čo najlepšie zvládnutie všetkých krízových situácií. Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým členom, ktorí sa na úkor svojho voľného času zúčastňujú školení, venujú sa práci s našimi najmenšími hasičmi a snažia sa, aby naša dobrovoľná organizácia fungovala.

Milan Borcovan
Foto: Ján Valovič

Kálnické hasičatá

Naším dobrovoľným hasičom sa v minulom roku podarilo založiť družstvo malých hasičat, tzv. **Plamienok**. Ich garantom je Zuzka Juríková. Družstvo je zložené z kálnických hasičat – Ondrej Potoček, Kristínka Pečítová, Viki Juríková, Lea Novotná, Lukáš Novotný, Lukáško Kališ, Šimonko Magál, Ninka Magalová, Berta Krchnavá, Klára Krchnavá, Aďo Vojta, Matúško Šútovský, Dominik Šútovský, ktoré sa aktívne zúčastňujú na pripravách na rôzne hasičské súťaže. Trénujú na novovytvorenom cvičisku, ktoré vybudovali Roman Dovina, Ján Jamrich, Milan Jurík, Libor Šicko a Peter Jurík, za čo im patrí obrovská vďaka.

19. 5. 2016 sa deti z Plamienka po druhý krát zúčastnili na hasičskej súťaži v Zemianskom Podhradí. Všetci zo seba vydali maximum a umiestnili sa na piatom mieste. Z posledného umiestnenia však neboli sklamaní, pretože ako družstvo najmladších súťažiacich dokázali to, čo sa nepodarilo oficiálnemu víťazovi – „chytíli vodu“. Zo súťaže si odniesli Diplom a mnoho skúseností.

Ak tá téma zaujala a tiež by si sa rád/rada stal/stala súčasťou mužstva alebo sa len tak aktívne podieľal na podujatiach organizovaných Dobrovoľným hasičským zborom (DHZ), daj o sebe, prosím, vedieť Milanovi Borcovanovi, Zuzke Juríkovej alebo ktorémukoľvek členovi DHZ.

Na záver malým hasičatám želim veľa úspechov a nadšenia a starým hasičom veľa trpezlivosti pri tréningoch a radosti z toho, že si vychovávajú nástupcov. Verím, že Plamienok bude obsadený aj staršími členmi a posilnia jeho zá-

kladňu. Detičkám ďakujem za ich snahu a členom DHZ ďakujem za obetavosť a čas, ktorý venujú aj mojim ratoľestiam.

NIEČO MÁLO Z DIANIA V PZ KÁLNICA V ROKU 2016

Koncom starého a začiatkom nového roka vrcholí poľovnícka sezóna na Slovensku, a tak sa poľovníci snažia okrem pomoci zveri zvládnuť obdobie núdze prikrmovaním a dohnať aj čo to v plnení plánu lovu. Naše združenie nie je výnimkou, aj keď toho roku bola zima mimoriadne milosrdná a zver netrpela nedostatkom prirodzenej potravy. No i tak zver dokázala skonzumovať nemalé množstvá krmnej repy, obilnín a sena, ktoré sme jej pripravili.

Avšak na našich členov čakala aj ďalšia výzva, a to usporiadať tradičnú **poľovnícku zábavu**, ktorá sa už 28 rokov teší veľkému záujmu verejnosti. S odstupom času môžeme povedať, že sa nám podarilo túto výzvu opätovne zvládnuť. Ohlasy návštevníkov boli veľmi pozitívne. Tradične vynikajúca zábava, výborná poľovnícka večera, guláš a aj sprievodný program – pasovanie za lovcov zveri a vystúpenie trubačov zanechali pozitívne dojmy u návštevníkov. Tieto ohlasy berieme aj ako záväzok pre budúcnosť a našou snahou bude usporiadať toto podujatie aj v budúcom roku minimálne na takejto úrovni, prípadne ešte i čo to zlepššie.

V mesiaci marec sa uskutočnila **chovateľská prehliadka** v KD v Trenčianskych Stankovciach, na ktorej boli verejnosti prezentované výsledky poľovníckeho hospodárenia okresov Nové Mesto nad Váhom a Trenčín. Boli tu predložené trofeje ulovenej zveri, a aj naše združenie tu malo niekoľko zaujímavých trofejí. Jednou z nich bola aj trofej veľmi nádejného jeleňa, ktorý bol nájdený ako výsledok pytlíctva ešte v mesiaci jún 2015 v časti Hrabovnik. V poslednom období sa až akosi príliš často nachádzajú v kálnických revíroch pozostatky činnosti pytlíakov, a preto by sme i tohto cestou chceli požiadať i vás, občanov, o väčšiu všímavosť o pomoc pri odhaľovaní takýchto ohavných skutkov páchaných v prírode.

Počas apríla a mája sme sa zamerali na čistenie a údržbu našich krmných a skladovacích zariadení, kde naši členovia odpracovali nemalo brigádnických hodín. Veľmi vydarenou akciou bola spoločná brigáda zameraná na opravu skladu krmovín v Popolke a budovanie nových posedov. Asi ste si už mnohí všimli, že v katastrí sa objavilo viacero nových posedov. Tieto zariadenia nám majú pomôcť nielen pri selektívnom love zveri, ale aj pri ochrane poľnohospodárskych kultúr PD Kálnica a aj vašich záhrad a poličok pred nežiaducou návštevou lesnej zveri. Tá sa čoraz viac uchyluje k takýmto návštevám, nakoľko je čoraz viac a viac v priebehu roka

Foto: Lucia Srncová

vyltáčaná z lesov nedisciplinovanými motorkármami, štvorkolkármami, ale aj návštevníkmi, ktorí až chorobne podľahnú zberateľskej vášni parožia alebo húb. Zver takto prichádza o svoje tradičné stanovišťa, kde zvykla odpočívať a prežúvať potravu, ktorú našla v lese a presúva sa viac a viac k poľu, kde má dostatok potravy, ale aj pokoj. Mesiac máj a jún sú obdobím, kedy na svet prichádza v prírode množstvo mláďat lesnej zveri, a preto by sme vás chceli požiadať, aby ste sa v tomto čase správali v lese obzvlášť ohľaduplne. Je to totiž obdobie, kedy sa najviac rozhoduje o tom, ako sa bude dať mláďatám a ich matkám. Les a pole je prirodzené životné prostredie zveri a ak si chceme zachovať pre ďalšie generácie túto krásnu prírodu aj s jej bohatstvom, musíme sa k nej správať s úctou a pokorou.

Na záver by som sa chcel poďakovať našim členom za zodvedenú prácu v prospech poľovníckeho združenia, ich rodinným príslušníkom za podporu a pochopenie, ale aj vám, ostaným, za priazeň a pomoc, ktorú ste nám poskytli v priebehu roka.

S pozdravom „Lovu a lesu zdar!“

Ing. Ján Krchnavý, č.d.305, podpredseda PZ Kálnica

Chovatelia obohatili tradíciu vynášania Moreny v Kálnici

Dávnú tradíciu víťania jari – vynášanie Moreny zorganizovala naša obec 19. marca 2016 v spolupráci s Klubom dôchodcov, Klubom kálnických mamičiek, Základnou a materskou školou v Kálnici so zameraním na oživenie a udržanie ľudových tradícií s orientáciou najmä na mladú generáciu.

Sprievod, ktorý vynášal Morenu od parku pri základnej škole smerom k dolnému mostu nad Kálnickým potokom sa po utopení Moreny odobral do priestorov kultúrneho domu, kde bola pripravená rôznorodá a bohatá expozícia a občerstvenie.

Organizácie i jednotliví občania Kálnice sa na výstave prezentovali mnohými výsledkami svojej záujmovej činnosti. Pre školopovinnú mládež bola pripravená veľkonočná chalúpka a tvorivá dielnička, pán Igor Jelinek pripravil expozíciu starej fotodokumentácie o vynášaní Moreny, víťaní leta, oslavy Dňa matiek z roku 1936 a dychovej hudby z uplynulých desaťročí, do ktorej mali občania Kálnice možnosť aktívne zasahovať dopisovaním databázy názvov zdokumentovaných podujatí a prízvisk už zosnulých predkov, ktorých na fotografiách spoznali.

Na podujatí sa mnohé miestne ženy prezentovali svojimi výšivkami, maľovanými kraslicami a veľkonočnými výzdobami, ktoré pripravil Klub dôchodcov pod vedením Margity Pečítvej. Pán Stanislav Minarech učil mládenčov pliesť veľkonočné korbáče.

Do prípravy výstavy sa aktívne zapojili členky Klubu kálnických mamičiek – Zaneta Potočková, Silvia Pavlechová, Soňa Pečítová, Katarína Harmádyová. Ďalšie členky pri príležitosti piateho výročia založenia KKM pre návštevníkov napiekli rôzne druhy koláčov a zemiakové placky.

Členovia ZO Klubu chovateľov sa na základe uznesenia členskej schôdze rozhodli spestriť túto slávnosť víťania jari malou expozíciou živých zvierat. S ohľadom na neisté počasie bola expozícia umiestnená v priestoroch prisalia kultúrneho domu.

Voliéry pre zvieratá sponzorsky zhotovil Ing. Milan Ďuriš.

Hrdličky chichotavé vystavoval pán Milan Šicko, papagájov druhu rozela penantová vystavoval pán Alexander Rabatin, domácich králikov plemena malý baran vystavoval pán Tibor Valovič, kozy plemena anglonubijské vystavoval pán Alexander Rabatin a ovcami ple-

Foto: Ing. J. Krchnavý

mena slovenská biela sa prezentoval pán Milan Šicko.

Živé zvieratá zaujali mnohé deti, najmä žiakov základnej školy, medzi ktorými sa iste vyvinie vážnejší záujem zapojiť sa do dávnej tradície chovateľstva v našej obci a rozšíriť rady členskej základne chovateľov.

Podujatie svojou rôznorodosťou oprávnené vyvolalo záujem širokej verejnosti a zaviazalo predstaviteľov obce a ostatných organizátorov pokračovať v tradícii víťania jari i v nasledujúcich rokoch.

Alexander Rabatin

Školské práce

O VČELÁRSKOM KRÚŽKU

Včera sme išli na včelársky. Po ceste k úľom nás prekvapil dážď. Cestu sme si skrátilli po zakvitnutej lúke. Už v škole sme sa tešili na včely. Pán včelár najskôr včely odfýk dymákom, aby nás nedošťipali. Hneď prvé, čo sme robili, bolo odviečkovanie. Zatiaľ čo včelár vyberal medové pláty, my sme ochutnávali medové žuvačky, ktoré boli veľmi chutné. Medové pláty dával postupne do sudu, ktorým ich vytáčal. Dostali sme dva poháre medu, z ktorého sme sa veľmi tešili.

Richard Pupák 4.A

Na utorok sa vždy teším, lebo máme včelársky krúžok. Išli sme k úľom za dedinou. Dostali sme ochutnať aj trochu peľu a medovú žuvačku, ktorá bola výborná. Pán včelár dal do úľa dym, aby sme sa mohli pozrieť na včely. Počas školského roka sme sa zapojili do súťaže s výtvarnými prácami o včelách. V zime sme s tetou zdobili medovníky a vyrábali medové ozdoby na stromček. Včelársky krúžok mám rád.

Matúš Dovina, 3.A

Na včelárskom krúžku s ujom Tiborom sa učíme o včelách. Boli sme v prírode pri úľoch, kde sme vytáčali med. V zime sme robili medové sviečky z vosku, a tiež sme zdobili medovníky!!! Už sa teším na budú-

ci školský rok na včelársky krúžok. Na jar sme sa boli pozrieť na PAPAGÁJE u uja Luboša, ktoré boli krásne pestrofarebné.

Jakub Harmady, 3.A

Náš krúžok je veľmi zaujímavý. Učíme sa o včelách a o prírode. Tiež už vieme, ako zazimovať včely. V zime sme robili z vosku sviečky a zdobili medovníky. Zapojili sme sa aj do výtvarnej súťaže o včelách. Chodíme pozorovať včely k úľom. Pán včelár Tibor nám ukázal odviečkovanie plástov. Ochutnali sme aj medovú žuvačku. Už vieme, ako sa med vytočí v sude. Dostali sme dva poháre výborného medu. Včelársky krúžok ma veľmi baví.

Lukáš Kališ, 3.A

Z ČINNOSTI KLUBU DŮCHODCOV V ROKU 2016

Klub dôchodcov sa stal počtom svojich 125-ich členov najväčšou spoločenskou organizáciou v našej obci. Jeho cieľom je napomáhať a zabezpečovať podujatia spríjemňujúce dôchodcom jeseň života. K tomu využívame bezplatne obecné priestory Klubu dôchodcov v Skleparovci, ktorého vybavenie a zariadenie vrátane prislúchajúceho priestoru pravidelne udržiujeme a kvalifikujeme. Zároveň jeho priestory príležitostne využívajú aj iné organizácie obce a občania podľa potreby.

Už tradične i tento rok na jar sme pomohli brigádnicky vyčistiť a vyhrabať miestny cintorín a park Jozefa Miloslava Hurbana.

V kultúrnom dome sme urobili z príležitosti fašiangového posedenia a MDŽ pekné spoločenské stretnutie. Všetky ženy sme obdarovali kvetom. Účast na stretnutí bola veľmi hojná. Posedenie sa nieslo v dobrej nálade, spríjemnením spevokolu „Šípkarí“, ktorého prevažnú časť tvoria členovia nášho Klubu dôchodcov.

Pred Veľkou nocou sme pripravili v priestoroch kultúrneho domu výstavu výšiviek s motívom jari a Veľkej noci, veľkonočné aranžovanie a archívne fotografie našich občanov. Výstava splnila svoj účel. Zúčastnili sa jej mnohí občania.

Niektorí naši členovia sa zúčastnili autobusového zájazdu do Košíc v spolupráci s KKM. Tiež národných osláv pri príležitosti 180. výročia vystúpenia Štúrovcov

na Devín. A ešte sme sa zúčastnili v Čachticiach na kultúrnom programe „Sami sebe“ a návšteve podzemia Krvavej grófký.

Klub dôchodcov pre ďalšie obdobie pripravuje brigádu na natretie cintorínskeho oplotenia a cintorínskeho kríža. Pre obdobie druhého polroka máme v pláne ešte veľa kultúrno-spoločenských, ale aj turistických akcií.

Je už len na nás, členov Klubu dôchodcov, ako si dokážeme sami spríjemniť a zorganizovať svoju jeseň života.

Ing. Eva Borcovanová

Trojdnňový výlet po Slovensku

V dňoch 13. až 15. mája 2016 sa uskutočnil trojdnňový výlet po Slovensku, ktorý organizačne zabezpečil Klub kálnických mamičiek a Klub dôchodcov v Kálnici. Výlet absolvovalo 46 účastníkov. Doprava bola zabezpečená autobusom.

Prvý deň sme sa autobusom presunuli z Kálnice cez Trenčín a Žilinu do Strečna, kde sme absolvovali prehliadku hradu Strečno spojenú s odborným výkladom o histórii hradu a živote jeho obyvateľov. Pod hradom sme si pozreli ukážku drevených domčekov, z ktorých je vybudovaná stredoveká drevená dedina Paseka. Nasledoval presun po ceste popod hrad Strečno, okolo Martina, cez Ružomberok, okolo Popradu do Levoče. Trasa viedla hore Považím po ceste prvej triedy a po vybudovaných úsekoch diaľnice D1. Po celý čas nás sprevádzal dažď. V Levoči sa trochu vyčiasilo a tu sme absolvovali prehliadku historického centra mesta a prehliadku chrámu sv. Jakuba s hlavným oltárom od Majstra Pavla. Mesto Levoča bolo v roku 2009 za-

písané do zoznamu kultúrnych pamiatok UNESCO. Po prehliadke Levoče sme sa presunuli do miesta ubytovania, ktorým bol penzión Suchá v obci Vernár, kde sme mali zabezpečené ubytovanie, večeru a raňajky.

Druhý deň sme sa presunuli cez Poprad na diaľnicu D1 a po nej sme sa dostali ku Spišskému hradu. Spišský hrad je rovnako ako mesto Levoča zapísané do zoznamu kultúrnych pamiatok UNESCO. Absolvovali sme prehliadku hradu s odborným výkladom histórie hradu a vystavených exponátov. Svojou rozlohou viac ako 4 ha je jedným z najväčších hradných komplexov v strednej Európe. Z hradu je za dobrého počasia pekný výhľad do širokého okolia vrátane Spišského Podhradia a Spišskej Kapituly, ktorá je tiež súčasťou kultúrneho dedičstva UNESCO. Zo Spišského hradu sme sa po diaľnici D1 presunuli cez Prešov do Košíc, metropoly východného Slovenska, druhého najväčšieho mesta SR. Košice sú prvým európskym mestom, ktoré

získalo vlastnú erbovú listinu. V roku 1369 ju panovník Ľudovít Veľký udelil po prvýkrát právnickej osobe – mestu Košice. Ďalšie prvenstvo sa spája so športom – v Košiciach v prvú októbrovú nedeľu štartuje najstarší európsky a druhý najstarší svetový maratón – Medzinárodný maratón mieru (založený v roku 1924). Dóm sv. Alžbety je najvyššou gotickou katedrálou v Európe. Historické centrum je najväčšou mestskou pamiatkovou rezerváciou v Slovenskej republike. Prehliadku Košíc sme absolvovali s miestnou turistickou sprievodkyňou. Sprestrením prehliadky bola práve prebiehajúca svadba v Dóme sv. Alžbety, ktorej sme sa tak na chvíľu stali účastníkmi. Celý deň pršalo alebo mrholilo, našťastie v Košiciach sa mrholenie zmiernilo, takže nebol problém pozrieť si centrum Košíc. Po prehliadke mesta sme sa opäť cez Prešov a Poprad presunuli do Vernára.

Tretí deň sme prešli cez horské sedlo Pusté Pole a cez Stratenú a Dobšínú k Ochtinskej aragonitovej jaskyni. Ochtinská aragonitová jaskyňa nachádzajúca sa v Revúckej vrchovine medzi Jelšavou a Štitníkom je doslova svetovou raritou a unikátnym prírodným javom podzemného krasu a je jednou z troch sprístupnených jaskýň tohto druhu na svete. Upúta najmä rôznorodosťou a bohatosťou aragonitovej výzdoby a zvláštnym vývojom podzemných priestorov. Vďaka svojmu významu a unikátnej výzdobe bola zaradená do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Po prehliadke jaskyne sme sa presunuli cez Pusté pole na Pohronie a cez Telgárt a Brezno sme sa dostali do Banskej Bystrice, kde sme absolvovali vopred dohodnuté stretnutie a exkurziu s odborným výkladom v priestoroch areálu Strednej odbornej školy – centrum odborného vzdelávania a prípravy vo včelárstve. Túto časť výletu ocenili najmä účastníci – včelári. Nasledovala prehliadka centra Banskej Bystrice a exponátov múzea SNP. Po prehliadke mesta nás autobus dopravil okolo Zvolena, Žiaru nad Hronom, Prievidze a Trenčína do Kálnice. Trojdnňový výlet organizátori zabezpečovali po prvýkrát. Napriek počasiu, ktoré sa vylepšilo až v nedeľu, je možné konštatovať, že výlet sa vydaril a účastníci si mohli odniesť veľa zaujímavých a pekných zážitkov. Na záver už len treba poďakovať organizátorom, ale aj všetkým účastníkom za úspešný priebeh „Trojdnňového výletu po Slovensku“.

Samuel Jelínek, 16.05.2016

Foto: Ž. Potočková

Čo sme zažili v škôlke u Bzučulky

V druhom polroku školského roka 2015/16 sme nezabudli na náš tradičný fašiangový karneval. Deti mali úžasné fašiangové masky. Užili sme si dosýta „šašovského jašenia“, ktorého názov si vymysleli deti. So šašom zhotoveným z papiera, ktorý bol veľký ako deti sme sa aj fotografovali.

Dozrievanie ľudových tradícií je pre nás už samozrejmosťou. Víťanie jari spojené s vynášaním Moreny sa uskutočnilo v jedno marcové nedeľné popoludnie. Sprievod detí aj dospelých smeroval aj s Morenou ku kálnickému potoku na dolnom konci obce. Po krátkom ľudovom pásme bola Morena hodená do vody, aby odniesla z obce „zimú a choroby“. Deti mali pripravené v kultúrnom dome pohostenie, pracovný kútik, zvieratká a pozreli si s rodičmi aj výstavu ručných prác.

Piati predškoláci sa pripravovali na zápis do základnej školy. Plnili úlohy v pracovných zošitoch, na interaktívnej tabuľi, opakovali farby, geometrické tvary. Každý si pripravil krátku báseň, pieseň – a tešili sa na deň, kedy sa pôjdu zapísať aj s rodičmi do 1. ročníka ZŠ v Kálnici. Zápisu sa zúčastnili traja predškoláci. Dve deti boli zapísané v ZŠ Beckov.

Zápis detí do materskej školy na školský rok 2016/17 sa konal v mesiaci máj. Bolo prijatých 11 žiadostí od rodičov, ktorí majú záujem o predprimárne vzdelávanie svojho dieťaťa v našej materskej škole.

O náš jazykový prejav aj so správnou výslovnosťou určitých hlások sa starala logopedička Mgr. M. Šimová. Dvakrát do týždňa nás chodievali vyučovať anglický jazyk lektori Mgr. M. Moskáľová a Mgr. D. Žovčák zo ZŠ Beckov.

S hudobno-literárnym pásmom „Víťanie jari“ sa nám aj školákom predstavil pán učiteľ z Bratislavy. Mal zaujímavu pripravené jednotlivé časti ročného obdobia a aktívne sme sa zapájali. Dopodlne veľmi rýchlo ubehlo a čas, ktorý nám ešte zostal sme využili na výtvarné spracovanie zážitkov.

V piatok popoludní – 6. 5. 2016 sme sa zišli spoločne aj s mamičkami a babičkami v kultúrnom dome na oslave Dňa matiek. Predstavili sme sa s pripraveným programom, ktorý sme usilovne nacvičovali. Zhotovili sme aj darčeky pre potešenie svojej mamičky. Podľa potlesku v sále sme verili, že sa im náš program páčil a potešila nás aj sladká odmena od pána starostu.

Čakajú nás ešte ďalšie aktivity, ktoré musíme stihnúť do konca školského roka. Chceme navštíviť pamätnú izbu, besedovať s ujom včelárom, absolvovať turistickú vychádzku, predstaviť sa na oslave dňa obce. Najviac sa tešíme na náš sviatok MDD, ktorý oslavíme na futbalovom ihrisku spoločne aj so žiakmi ZŠ. Svojimi ukážkami sa predstavia policajti a záchranári z Nového Mesta nad Váhom. Nesmieme zabudnúť ani na školský výlet, ktorý chystáme na Farmu do Lubiny. Naši predškoláci sa tešia na slávnostnú rozlúčku so škôlkou, na ktorej obdržia „malé vysvedčenie“ a iné darčeky. Od septembra zasadnú do školských lavíc aj s novými spolužiakmi.

Možno nás ešte niečo do konca školského roka prekvapí, ale o tom sa už nedočítate v tomto čísle KO.

Môžete si však pozrieť naše odchádzajúce deti na table, ktoré bude umiestnené vo vitríne miestnej pošty.

Na záver tohto „milého čítania“ chceme poďakovať všetkým rodičom, ktorí nám ochotne pomáhali, darovali pomôcky, hračky alebo finančné prostriedky. Vďaka patrí aj nášmu pánovi starostovi Ing. J. Krchnavému a jeho pracovníkom, ďalej Ing. M. Ďurišovi, Ing. M. Bušovi, D. Ševčíkovi, D. Filipovi, J. Vrabľovi, P. Pavlechovi st., Dušanovi Valovičovi z Nového Mesta nad Váhom, Klubu kálnických mamičiek a výboru Klubu kálnických dôchodcov.

Veľmi sa tešíme na pripravované aktivity, ale zároveň na letné prázdniny, ktoré sa už blížia.

D. Krchnavá, MŠ

Divadelné predstavenie – Kálnické drápačky – Oldomáš

Plánovaný dátum predstavenia: 29. 10. 2016 KD Kálnica

Od februára, skoro každú stredu v týždni, sa naša nefajčiarska miestnosť v Pohostinstve Potoček mení na priestor plný dobrej nálady a zábavy. Som veľmi rada, že na divadelných skúškach sa stretávame „stará dobrá partia“ a spoločne zažívame opäť niečo nové. Driapanie peria bola kedysi bežná každoročná spoločenská udalosť v každej domácnosti v našej obci. Ešte donedávna sa miestne žienky v zimných mesiacoch stretávali a spoločne driapali a diskutovali o rôznych témach. Keďže sa z týchto milých stretnutí zachovalo veľa zábavných spomienok, tak sme sa zhodli v názore, že by bola škoda si ich nepripomenúť. Stačilo len zo spomienok zložiť príbeh. Súčasnú hudobnú záchranu sme našli v novej sympatickej posile z Trenčianskej Turnej. S radosťou sme privítali medzi sebou heligónkarku Renatku Hromníkovú. Obdivujem jej trpezlivosť a snahu sa hudobne zdokonaľovať. Piesne sú dosť náročné, ale ona im čelí statočne. Na tvorbe scenára spolupracujeme kolektívne. Piesne nám vyberali Lucia Macková z Rakolúba a Anna Juríková z Kálnice. Tanečnú choreografiu zostavili Matúš Macháč z Kálnice a Lucia Macková. O naše presvedčivé herecké výkony sa starajú Anna Juríková a Ľuboš Pavlech. Ja im za to všetkým zo srdca ďakujem. Často sa mi kladie otázka, že kto je režisér. S úsmevom si dovoľím odpovedať na túto otázku, že niekedy my všetci. Autorom je sám život a minulosť našich predkov

a dôležité je, že nás naozaj baví baví vás. Keď dojdeme, v októbri sa vidíme na tomto zábavnom predstavení, priateľa. Teší sa na vás celá Kálnická studienka.

Žaneta Potočková

ZÁKLADNÁ ŠKOLA OD JANUÁRA DO JÚNA

V januári sme vyhodnotili výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov za prvý polrok školského roka a usilovne začali druhý polrok. Mali sme školské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín, ktorého sa zúčastnili všetci žiaci našej školy. Najviac prekvapili naši prváci, ktorí obsadili aj prvé tri miesta: 1. miesto - Katarína Harmadyová, 2. miesto - Zuzana Šicková, 3. miesto - Eliška Pavlechová. Každoročne sa v Dubodieli koná Hviezdoslavov Kubín malotriednych škôl. Tento rok za našu školu súťažili v poézii Katarína Harmadyová a v próze Šimon Magál. Získali sme prvé miesto v poézii, čo nás veľmi potešilo.

V marci sme boli na besede v knižnici L. V. Riznera v Novom Meste nad Váhom, kde sme si overili svoje čitateľské vedomosti a zabavili sa kvízom. No nielen čítanie kníh je dôležité, ale aj vedieť ako zdravo žiť. To sme sa dozvedeli na besede s pracovníčkou Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Budeme sa snažiť zdravo sa stravovať, veľa pohybovať, dodržiavať pitný režim a vyhýbať sa v budúcnosti zlozvykom.

Po Veľkej noci sme mali brigádu v záhrade materskej školy, ktorej sa zúčastnili niektorí zamestnanci školy a škôlky a niektorí rodičia, aby sme odstránili nedostatky hernej zostavy, ktoré boli nájdené revíznym technikom. Veľké poďakovanie patrí všetkým zúčastneným, hlavne Marcele Pavlechovej a Kataríne Harmadyovej. Z našej strany robíme všetko pre to, aby sme čo najskôr získali certifikát a mohli záhradu otvoriť pre všetky naše deti.

Aj tento rok sme v apríli boli v škole v prírode na Starej Myjave. Chodíme tam často, ale tento rok si to rodičia nemuseli platiť, lebo sme dostali finančný príspevok z ministerstva. Doobeda sme sa nielen učili, ale sme chodili na turistické prechádzky do okolia ubytovne, hrali sme sa na detskú ihrisku, pozreli

Školské práce

ŠKOLA V PRÍRODE

Ráno, keď som sa zobudil, som sa strašne tešil do školy v prírode. Prišli sme tam a ubytovali sa. Potom sme sa mohli navštevovať a poobede bola zábava - krúžky, napr. štvorkolka, strelnica, počítače alebo športový. Keď sa krúžky skončili bol oddych a zase sme sa navštevovali. Keď otvorili bufet skoro všetci spolužiaci a ja sme si kúpili veľké „lizatko“ a niektorí si kúpili tanky a hrali sa s nimi. Na izbe som bol s Rišom a Kubom. Najviac sa mi páčilo, keď som mohol mame vyrobiť srdiečko.

Lukáš Kališ, 3.A

Tešil som sa do školy prírode. Volala sa Fantázia. Bolo mi tam dobre. Mali sme tam krúžky. Na izbe som bol s Jakubom Hrnčiarikom a Jakubom Šickom. Najrad-

sme si neďaleký vlek, kde sa v zime chodia ľudia lyžovať. Poznávali sme jarné rastliny a hmyz. Popoludní sa deti zabávali v kluboch, kde sa nám podarilo na rybárskom krúžku chytiť rybu. Niektorí sa povozili na štvorkolke, na koni, skákali na trampolíne, strieľali z luku, liezli na lezeckú stenu, vyrábali bižutériu, hrali počítačové hry... Večer bol zaujímavý program: Miss Fantázia, Mister Fantázia, deti sa bavia navzájom, firmy. V súťaži Miss naša Katka Harmadyová získala Miss sympatia, lebo sa najviac páčila všetkým deťom a Šimonko Magál, ktorý vyhral 1. miesto. Myslím, že si porotu aj ostatných získali aj tým, že boli nielen pekní, ale aj veľmi milí a šikovní. Zase sme si všetci odniesli zo školy v prírode pekné zážitky, ktoré sme porozprávali aj doma.

Predškoláci prišli na návštevu k nám do školy, aby sa pozreli, čo všetko sa v škole učíme, ako tohtoroční prváci zvládajú svoje povinnosti. Ukázali sme im, ako vieme čítať, počítať, ako sa na vyučovaní hráme, ako vieme rozprávať po anglicky. Aj predškoláci si vyskúšali kresliť na tabuľu, napočítali nám do desiat, diktovali prvákom slová, ktoré oni písali na tabuľu. Zaspievali sme si anglickú pieseň s pohybom, ktorá sa predškolákovi najviac páčila. Pochválili svojich kamarátov prvákov za ich usilovnosť a ja som pochválila všetkých, že pekne spolupracovali. Nakoniec dostali všetci sladkú odmenu. Predškolákovi sa u nás páčilo, preto je veľká škoda, že nie všetci k nám nastúpia na budúci rok do prvého ročníka. Mne sa zdá, že niektorí rodičia nevedia doceniť to, čo v našej škole sme schopní ich deťom ponúknuť, čo im veľká škola nedá. Je to hlavne pekné prostredie, malý kolektív detí bez šikanovania, väčšia schopnosť samostatne pracovať, individuálny a empatický prístup pedagógov, veľká možnosť sebarealizácie, blízkosť k domovu, upevnenie kamarátskych vzťahov medzi deťmi... Tento rok sa zúčastnili zápisu do prvého ročníka štyri deti, čím budeme mať od septembra o dve deti v škole viac ako tento rok.

Keďže tento rok máme aj dobrých spevákov, snažili sme sa ich ukázať na našich vystúpeniach, ale aj inde. Nina Micháľková spievala pre dôchodcov a pre novonarodené kálnické deti, ktoré uvítali do života. Riško Šicko spieval tiež na vystúpeniach a veľmi svedomito sa pripravoval na spevácku súťaž Slávik 2016 s doprovodom harmonikára Vasila Gálíka, ktorému chcem touto cestou poďakovať. Aj keď nezískal umiestnenie, podal výborný výkon, za ktorý ho pochválili.

Máj sa nesie oslavou Dňa matiek. Pani Záhumenskú uviedla všetkých účinkujúcich a pán starosta sa milým slovom prihovril hlavne mamám a babkám k ich sviatku. My sme našim mamám poďakovali za ich lásku a starostlivosť pásmom básní, piesní a tancov. Vystúpenie detí materskej a základnej školy sa mamám a ostatným divákovi páčilo, čo nám hneď po programe niektorí povedali osobne. My ďakujeme pánovi starostovi a obecnému úradu za krásne kytice kvetov, ktoré nás veľmi potešili.

Zúčastnili sme sa aj prírodovednej olympiády v Selci, kde sme si merali sily v teoretických vedomostiach o prírode a človeku, v identifikovaní zvukov, ktoré vydávajú zvieratá voľne žijúce v prírode a určovaní odtrhnutých rastlín. Umiestnili sme sa na štvrtom mieste, získali sme diplom a zúčastnení žiaci Riško Pupák a Lukáš Šimon Kališ odmeny.

Čo nás ešte do konca školského roka čaká? Okrem koncoročných previerok, uzatváraní známok, vyhodnotení dochádzky, správania v druhom polroku, ešte aj pár pre deti zaujímavejších akcií:

- * športová olympiáda v Opatovej, na ktorej urobíme maximum, aby sme získali nejaké umiestnenie;
- * 3. jún - oslava Medzinárodného dňa detí na ihrisku v spolupráci s KKM - zabezpečil nám účasť policajtov a záchranárov, ktorí nám ukážu ich zaujímavú a náročnú prácu, deti dostanú od nás balíčky a občerstvenie, už len aby nám vyšlo pekné počasie;
- * chceme si urobiť koncoročný spoločný výlet so škôlkarmi na zvieraciú farmu do Lubiny, uvidíme, či sa nám to podarí.

Plánov máme ešte dosť, dúfame, že sa nám vydaria. Po úspešnom ukončení školského roka čakajú deti letné prázdniny, na ktoré sa už teraz tešia. Prajem im, nech si ich užijú a hlavne nech dávajú na seba pozor, lebo najviac úrazov a nešťastí sa stáva cez prázdniny. Veľmi pekne ďakujem všetkým rodičom a občanom Kálnice, občianskym združeniam, živnostníkom, ktorí nám niečo podarovali, pomohli s kosením (pán Šutovský, Milan Bušo), s organizáciou našich akcií. Za ústretovosť a podporu ďakujem pánovi starostovi, obecnému zastupiteľstvu. Všetkým zamestnancom školy a škôlky ďakujem za ich svedomitú plnenie pracovných povinností, ochotu plniť aj mimopracovné úlohy. Pani učiteľkám za ich milý a profesionálny prístup k deťom a ich rodičom. Všetkým želim hlavne veľa oddychu počas letnej dovolenky a načerpanie nových síl a pracovného elánu do budúceho školského roka, ktorý bude pre nás ťažší kvôli problémom s finančnými prostriedkami. Dúfam, že to zvládneme nielen my, ale nám v našom snažení pomôže aj obec, aby kálnické deti 7 až 10-ročné nemuseli dochádzať do školy niekde inde.

Mgr. Monika Roháčková

šej som mal rybolov a počítače. Na posledný deň sme mali cigánsku, bola najlepšia zo všetkých jedál, aj keď kuchárky varili výborne.

Matúš Dovina, 3.A

Stretli sme sa pred školou a mohli ísť autobusom do Fantázie. Keď sme tam prišli pomohli nám s kuframi a ubytovali sme sa. Na izbe som bol z Matúšom Dovinom a Jakubom Šickom. Matúš bol vedľa mňa, Šico oproti mne. Obidvaja sa zaľúbili do jednej animátorky. Animátorky a animátori nám každý jeden deň pripravovali program. Dobré bolo, keď sme šli na krúžky. Mohli sme si vybrať rybársky, počítačový, šperkový, strelecký, cross, horolezeckú stenu, trampolíny, tanečný, kone, motorky. Najlepšie bolo, keď sa Šico večer bál, lebo sme ho s Matúšom strašili. Mávali sme aj diskotéky a kino. Na obed sme mali makové buchty. V piatok sme sa tešili domov.

Jakub Hrnčiarik, 4.A

Spoločenská rubrika

január - máj 2016

NARODILI SA: Kristína Krížanová

BLAHOŽELÁME

50 rokov: Ing. Eva Klinčúchová,
Pavol Lednický, Ján Michálek

60 rokov: Viera Krížanová

70 rokov: Anna Krchnavá, Dušan Filip,
Peter Sedlák

80 rokov: Emília Jakušová, Ján Krchnavý,
Anna Krchnavá

90 rokov: Ladislav Masár, Božena Šatkovská

ROZLÚČILI SME SA: Kamil Jakuš, Pavlína
Hladká, Anna Jamrichová

prípravila Blažena Šicková

Gratulácia Dušanovi Filipovi

Na fotografii členovia a hráči TJ Zavažan Kálnica gratulujú počas domáceho zápasu k 70-im narodeninám svojmu dlhoročnému predsedovi Dušanovi Filipovi:

*„Vážený pán Dušan Filip,
či už ako členovia TJ Zavažan alebo priaznivci športu v Kálnici, Vám týmto chceme poďakovať za dlhoročné úspešné vedenie našej telovýchovy, za obetavú prácu, za Váš prínos a ľudský prístup v tejto funkcii!“*

MB

Uvítanie do života

Milí rodičia, byť rodičom – to je poslanie, je to tá najdôležitejšia, najzodpovednejšia vec v živote. Zároveň je to povinnosť, ktorej plnenie prinesie to najväčšie šťastie. Prajem vám, milí rodičia, pri plnení tohto poslania veľa sil, trpezlivosti, lásky a bábätkám veľa zdravia a šťastia v živote.

*„Vitaj, dieťa, medzi nami,
vitaj v rodnej dedine.
Nad kolískou z dlaní mamy,
v piesni, ktorú dedíme,
ako staré mamy vravia,
vtáča našej jediné.
Želáme ti šťastia, zdravia,
na spevavej pevnine.“*

Dňa 23. 1. 2016 starosta obce v spolupráci so Zborom pre občianske záležitosti a kultúrnou komisiou pri Obecnom zastupiteľstve v Kálnici slávnostne uvítal do života tieto detičky: Malak Zoe Mohamed, Sebastián Vojšta, Leo Skladaný, Karin Košťálová, Kristián Pevala, Kristína Škorvagová, Zoja Hladká.

V príhovore starosta obce za blahoželal rodičom k narodeniu ich detí, poprial im veľa zdravia, lásky a radosti pri ich výchove.

Foto: Ján Valovič

Malých občianok pozdravili aj Nina Michalková a Miška Borcovanová, deti z MŠ, básničkami a piesňou.

Na záver sa rodičia podpísali do pamätnej knihy a z rúk starostu obce si prevzali kvet a darček.

Mgr. Jaroslava Durcová

Múdrosti z našej lavice

- * bio potraviny majú určite veľa chemikálií
- * najlepší les je ten, ktorý je vyrúbaný
- * potrava živočíchov – ryby, tráva, myši a holubice
- * autor detskej literatúry – Milan Rastislav Štefánik
- * skanzen v našom okolí – Svidník
- * práca žien v zime – zbierali žito a pokosenú trávu.

Spomienka na J. M. Hurbana

Za účasti detí Základnej školy s materskou školou v Kálnici pripomenuli sme si dňa 5. 4. 2016 v miestnom parku význam a prínos J. M. Hurbana pre náš národ. Počas spomienkovej slávnosti za účasti p. starostu Ing. Jána Krchnavého, sme na sochu J. M. Hurbana umiestnili spomienkový venček a slávnosť ukončili spoločným zaspievaním našej štátnej hymny. Následne s deťmi sme prešli pekne upraveným miestnym cintorínom, počas prehliadky ktorého deti boli oboznámené nielen so správaním sa na cintoríne, ale i so zaujímavou históriou a udalosťami súvisiacimi s niektorými tu ležiacimi zosnulými.

Ing. Miroslav Borcovan,
predseda MO-MS v Kálnici

O mame

Moja mama dobrá je,
tanečníčka z nej nebude.
Vždy sa o nás dobre stará
a dobrôtky vyrára.
Vždy mi chuti od maminky,
najviac ľúbim palacinky.
Keď mám v noci ťažké sny
pomoc hľadám u mamy.
Lahnem si k nej, pohladká ma
a stráži ma do rána.
S úlohou mi pomôcť vie,
ani pri tom nefrle.
Keď sa zraním ošetrí ma,
keď som smutný povzbudí ma.
V maminkinom náručí,
vždy som predaš v bezpečí.

Jakub Hrnčiarik, 4.A

Jubilant ĽUBOŠ PAVLECH

Prvé naozaj okrúhle jubileum oslávil **Ľuboš Pavlech** v kruhu svojej rodiny, kamarátov a kolegov ešte v septembri (19.) 2015. Vtedy sme akosi nestihli prísť povinišovať a predstaviť ho našim čitateľom. Hoci je to človek v obci dobre známy, verím, že po prečítaní záznamu nášho rozhovoru sa niečo nové dozviete aj o ňom.

Ľuboš, máš rozličné záľuby – spievaš, hráš divadlo, venuješ sa včelárstvu a predovšetkým chovateľstvu papagájov a hrabavej hydiny, a preto by ma zaujímalo, ako a kedy si sa k týmto záľubám dostal?

Spieval som už od útleho detstva, ešte v škôlke. Môj otec (Ján Pavlech) hrával v dychovke, a keď sa naučil hrať novú pesničku, hneď ju naučil spievať aj mňa. U nás sa veľmi spievalo, s babkou (Eva Pavlechová) sa pred spaním musela vždy spievať pobožná pesnička, pomodlili sme a zaspievali Noc jest přede dveřmi – aj v škôlke som ju spieval kuchárkam. V škôlke a škole som často spieval pri rôznych príležitostiach, na MDŽ, aj v školskom kole speváckych súťaží, lebo z Kálnice sa nechodilo na súťaž. Od 6. triedy som chodil do Beckova, ale tam som viac recitoval – po rusky, kvôli tvrdej kálnickej výslovnosti nie v slovenčine. Na stredné odborné učilište strojárske som chodil na Myjavu, odbor mechanik – nastavovač, bolo to východisko z núdze, lebo na SPTŠ do Nítry ma nevzali, kam som veľmi chcel ísť, lebo ma bavili zvieratá, hlavne vtáctvo. Škola ma neskôr začala baviť (maturita 1984) a chovateľstvo mi zostalo ako záľuba, v knižnici som si požičiaval len knižky o vtáčkoch. Od konfirmácie som už vôbec nespieval, začal som až po vojenčine (1992) v cirkevnom spevokole, keď ma oslovili farári manželja Peťkovskí, a spievam tu nepretržite doteraz. Chvíľu som spieval aj v obecnom spevokole, ale to ma toľko nebavilo.

Včelárerie je na akom mieste tvojho záujmu?

Viac menej pomáhám otcovi, času moc nie je – ale v tomto nie som dobrý. Viem skôr urobiť medovinu, medovú pálenku pre domáce použitie a podobne. Rád využívam medové produkty, apiterapiu (medové masáže).

Foto: ŽP
Ľuboš Pavlech, Žaneta Potočková a Igor Jelínek vystúpili v programe pre slovínskych včelárov 23. 4. 2016.

Najvýznamnejšie je v tvojom živote predsa len chovateľstvo. Ako si začínal?

Ešte v detstve. Môj otec, keď som bol malý, začal chovať bažanty, ktoré sa mi vždy páčili, ale najväčší zlom nastal vtedy, keď otcovi raz prisadol na ruku papagáj korela a priniesol ho domov. Dokúpili sme k nemu samičku – a takto začala moja záľuba, ktorej som verný doteraz. Odchovali sa mláďatá, ale po mojom odchode na vojenčinu sa to všetko predalo. Od roku 1986 som začal znova – a pokračujem doteraz. Nepatrim medzi veľkých chovateľov, mám 10 druhov papagájov v 11 voliérach.

Vďaka tebe je Kálnica už desať rokov miestom, kam sa každoročne schádzajú chovatelia papagájov zo Slovenska a Česka na odborné semináre. Od kedy si organizovaný v SZCH?

Členom SZCH som od roku 1978, od roku 1991 som predseda ZO SZCH v Kálnici a druhé volebné obdobie som členom Ústrednej odbornej komisie pre chov exotického vtáctva v Bratislave. Prvýkrát sa konal seminár v Kálnici v roku 2004 na skúšku, a potom, keďže mal dobrý ohlas, sme sa znova do toho pustili. Spoločné semináre sa začali robiť s chovateľmi z ČR a to tak, že v roku 2004 som bol na Kanárskych ostrovoch, a tam sa zrodila myšlienka, že sa budeme vzájomne navštevovať. V roku 2008 sme dokonca podpísali Bulu kálnickú ako neformálnu dohodu o spolupráci chovateľov papagájov z Čiech a Slovenska. Každý rok sa stretávame najprv v ČR týždeň pred Veľkou nocou v obci Kozovazy pri Prahe a v júni zase v Kálnici. Pozývajú sa prednášajúci, odborníci na určitú problematiku, ako napr. veterinári lekári, zoológovia, chovatelia odborníci, zide sa kolo 65 až 80 účastníkov (v Beckove bolo vyše 100 ľudí). Myšlienka spoločných seminárov bola pôvodne od Dušana Barilka, šéfredaktora časopisu Chovateľ, ale čas utekal, a tak som si povedal, že to urobím v Kálnici s našou ZO.

Okrem organizovania seminárov aj moderuješ a prednášaš – na aké témy?

Neprednášam každý rok, tento rok to bude štvrtá prednáška. Témy som mal: Chov papagájov rodu Psephotus; Papagáj karminový – operený klenot v našich voliérach; Vzácné druhy neofém v našich chovoch a tento rok to bude Latam lastovičí a jeho chov.

Kedy sa bude konať seminár v tomto roku?

XI. seminár bude 11. 6. 2016 v KD. Je to celodenná akcia pre pozvaných. Ale keby si ktosi chcel vypočuť prednášku, môže prísť. Bude zameraná na chov niektorých vybraných druhov papagájov a na veterinárnu problematiku.

Všimla som si rôzne a početné ocenenia, napríklad: Slovenský zväz chovateľov – bronzová plaketa za zásluhy o rozvoj slovenského chovateľstva v roku 1999; plaketa Európskeho chovateľského zväzu Entente européenne d'Aviculture et de Cuniculture; rôzne diplomy a poháre z domácich výstav, diplom z Olomouca...

Väčšina je za papagáje, ale aj za hydinu (11). Nerád vystavujem chovné páry, je to pre ne stresovanie.

Publikuješ v odborných časopisoch a napísal si aj knižku, ako sa volá?

Slovenské názvoslovie papagájov, vyšla v roku 2011. Schválila mi ju ÚOK pre chovateľov exotického vtáctva. Je písaná špeciálne pre chovateľov a má za cieľ zjednotiť slovenské názvoslovie s medzinárodným. Napísal som aj vyše tučta odborných článkov do chovateľských časopisov Nová exota a Chovateľ, aj do dnes už neexistujúcich Magazin chovateľa (1), Exotár, Buletín PIZ... Chovateľ by si nemal nechávať svoje poznatky pre seba, mal by sa s nimi podeliť aj

s ostatnými, veď cieľom chovateľstva je nielen samotný chov vtákov, ale aj ich rozmnožovanie, a tým zachovanie populácie pre ďalšie generácie.

Úspechom je aj fakt, že ťa citujú v odbornej knižke Průvodce chovem papoušků, ktorej autorom je známy americký autor Tony Silva akol., vydal Mgr. Jan Sojka, 2015 (knižku má s venovaním autora).

Citácie pochádzajú z mojich článkov z odborného časopisu Nová exota. Mojm najväčším úspechom je odchov papagájov karminových, bol som jeden z prvých v SR.

Je to náročný koníček?

Hlavne počas odchovu mláďat, lebo krmienie je veľmi náročné. Napríklad papagáj karminový je pomerne náročný, potrebuje veľa vitamínov a bielkovín. Na krmienie musím pre všetkých denne nazberať 200 aj viac stvolov púpav. Milujú aj pastiersku kapsičku, hviezdicu prostrednú (škuračka), mlieč roľný; potrebujú konare na ohryz, vhodné sú z bazy. Papagáje sú vtáci obývajúce vo voľnej prírode pralesy, horské oblasti, savany. Pre chovateľské podmienky sú najnáročnejšie pralesné kvôli potrave. Odchov v našich podmienkach im poskytuje bezpečie, sú chránené pred predátormi. Mám druhy jednoduché aj náročné na chov, ale každému treba dať maximum.

Čo ovplyvňuje hniezdenie papagájov?

Dĺžka svetelného dňa, teplota, skladba krmiva a harmónia partnerov. Hniezdia jeden až trikrát za sezónu a odchovávajú 2 až 8 mláďat v hniezde – ako ktorý druh. Mladé papagáje prenechávam ďalším záujemcom o chov.

Ako riešiš dovolenku?

O papagájov sa mi postarajú rodičia, chodím väčšinou až keď sú mláďatá okrúžkované (nezamietelne označené – je to nariadenie zákona). Vyberám si krajiny a miesta, ktoré majú niečo spoločné s chovateľstvom vtákov, kde sú ZOO a vtáčie parky – napr. Nemecko, Holandsko, Dánsko, Francúzsko, Švajčiarsko a ostrov Tenerife, najväčší z Kanárskych ostrovov, kde sa nachádza najväčšia zbierka papagájov na svete v LORO PARQUE.

Ako sa na cestách dorozumievaš?

Dorozumievam sa rukami – nohami, poznám pár slov španielsky či nemecky. Používam aj slovenčinu a rozumejú mi. Ale nebaví ma učiť sa jazyky. Najlepšie viem po rusky.

Napriek tomu, čo hovorí, ovláda angličtinu a, samozrejme, aj latinčinu v rámci svojich potrieb chovateľa, čo sa prejavilo aj pri písaní slovenského názvoslovia, keďže informácie čerpal väčšinou z odbornej anglickej literatúry.

Nespomenuli sme ešte ďalšiu lásku – divadlo. Koncom októbra na hody kálnickí divadelníci chystajú novú hru Kálnické drapačky, takže – prídte sa pozrieť! Veľa úspechov v práci a v chovateľstve, ako i v ďalších aktivitách praje Dana Badžgoňová.

Veľa úspechov v práci a v chovateľstve, ako i v ďalších aktivitách praje Dana Badžgoňová.

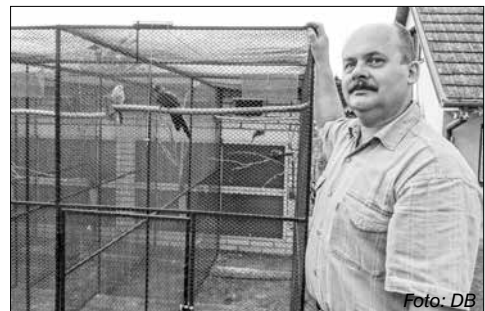

Foto: DB

Andrej Bednárík po 75 rokoch

Jeho meno nefiguruje v žiadnych dokumentoch z druhej svetovej vojny, zmienka o ňom ako o padlom nie je ani v monografii Kálnica 1596–1996, len v spomienkach jeho najbližších - dodnes žujúcich synovcov mu zostalo ešte miesto. Volal sa Ondrej alebo Andrej Bednárík a narodil sa 27. augusta 1914 v Kálnici. Vojak z povolania pochádzal z roľnickej rodiny, bol najmladšie dieťa spomedzi piatich súrodencov, mal ešte dvoch bratov a dve sestry. Otec Ján Bednárík zomrel na následky postrelenia do hlavy niekde medzi Rakoľubami a Rátou v roku 1918 tesne po skončení prvej svetovej vojny a mama Mária, rod. Kubišová bola, ako to už bývalo, domácou. Aj synovi tak ako otcovi sa osudnou stala vojna. S kamarátom z Beckova Štefanom Polešenským chceli vstúpiť do armády, ale Polešenského nevzali, vraj bol malý, ale Andrej Bednárík bol urastený, veľký chlap, a tak sa vojakom stal. Jeho vojenským domovom sa stala Žilina. Dosiahol poddůstojnícku hodnosť čatára motorizovaného pešieho pluku. Po vypovedaní vojny Sovietskemu zväzu fašistickým Nemeckom a Slovenskou republikou bojoval proti Červenej armáde a partizánom v Rusku, až 25. 11. 1941 padol pri Rostove. Jeho telo, žiaľ, našlo spočinutie v ruskej zemi, doma sa kovala len pietna pohrebná počesnosť bez zosnulého.

Citujeme z príhovoru p. farára Kočického: „Nezabudol na Vás, milý Váš syn, utrápená naša stará matka, ale ruka, ktorá Vám mala písať, náhle sklesla, tie jasné oči jarého mládencu vyhasli... a miesto túžobne čakaneho listu od drahého syna prišiel dopis z Ministerstva národnej obrany s touto truchlivou jóboukou

zvestou pre Vás: „Slovenská armáda s hlbokým precitením veľkej straty Vám oznamuje, že Váš syn, statočný a dobrý vojak, čatník Ondrej Bednárík padol v boji proti nepriateľovi dňa 25. novembra 1941 pri obci Kumčatskij pri Novej Nadežde u Rostova v Rusku.“

Keď si budeme pripomínať našich obyvateľov, ktorí padli v bojoch druhej svetovej vojny, spomeňte si, prosím, aj na tohto 27-ročného mladého muža, ktorý našiel smrť ďaleko od svojej vlasti a rodnej obce. Nemohol za to, že slovenská armáda bola vtedy armádou fašistickej republiky, bojoval a padol ako mnohí iní na nesprávnej strane, ale to vtedy málokto vedel. Po oslobodení nebol dôvod spomínať na vojakov slovenskej armády. Ale aj oni boli synmi tejto zeme, aj oni obetovali svoje životy a hoci nestáli na strane víťazov a dobra, našu úctu si zaslúžia. Oni sa vykúpili vlastnými životmi, ktoré položili za vlasť tak ako mnohí ich kolegovia, ktorí po vypuknutí SNP prešli do radov povstalcov a bojovali za slobodné Slovensko proti fašistickému Nemecku. Jedni sa vykúpili obetovaním vlastného života, iní bojom na správnej strane – na strane osloboditeľov. Ale matky plakali vždy rovnako...

Žiaľ, ani fotografia nebohého sa do dnešných dní nezachovala.

Za informácie ďakujem Jánovi Bednáríkovi z Beckova, synovcovi nebohého vojaka; Anke Benkovej, matrikárke OcÚ Beckov a Petrovi Kočickému za poskytnutie pohrebných kázni jeho dedka p. farára Juraja Kočického.

Dana Badžogňová

Spomienka na osloboditeľov

6. apríl roku 1945 má význačné miesto v dejinách našej obce. V tento jarný deň vojaci Rumunskej armády definitívne vytlačili aj posledné zvyšky nemeckých vojakov z Kálnice a po boku víťaznej Červenej armády ich zahnali tam, kam patria, do Nemecka, do ich rodnej vlasti. Pre našich občanov sa týmto dňom skončila zároveň aj dlhá 2. svetová vojna. Od tých dôb je 6. apríl dňom oslobodenia obce.

Každoročne si ho pripomíname malou spomienkovou slávnosťou. Rovnako tomu bolo aj v tomto roku, keď sme sa podvečer v stredu 6. apríla zišli v miestnom parku. Po zaznení štátnej hymny začal spomienkový program bás-

ničkou žiačky MŠ Sofinky Rozvadskej, niekoľko piesní pridal členovia súboru Šípkari a spomienku na udalosti pred 71 rokmi básňou priblížila p. Ružena Bandurová. V príhovore p. starosta pripomenul vojnové udalosti a prínos našich občanov v boji za oslobodenie spod jarma fašizmu. Vyslovil súčasne želanie, aby sa podobné hrozné udalosti už nikdy neopakovali.

Po hymnickej piesni, ktorú zaspievali znova Šípkari, sa zhromaždení presunuli k budove školy, kde pri pamätnej tabuli obetiam 2. svetovej vojny položili starosta s poslankyňami OZ veniec vďaky.

JK

MATIČIARI BILANCOVALI

Dňa 16. 4. 2016 v Kultúrnom dome v Kálnici sa uskutočnila výročná schôdza Miestneho odboru Matice slovenskej v Kálnici. V hodnotiacej správe bolo skonštatované, že dlhodobé náročné ciele prijaté v programe nášho odboru a zverejnené na www.kalnica.sk sa nám darí naplňať v úzkej spolupráci a podpore vedenia obce. Pokračovali sme najmä v zabezpečení besedy s P. Ondrejovičom i JUDr. D. Krivským, v rámci ovocinárstva s prednáškami a ukázkami rezu s T. Valovičom, rozširovaním zbierkového fondu nášho múzea, rozvíjaním a prezentovaním hurbanovskej tradície, príprave tradičného výstupu na Ostrý vrch k Slovanskému dvoj-

krížu, účasti na mimo obecných aktivitách organizovaných MS i aktívnu účasťou našich členov v miestnom spevokole „Šípkari“ aj prezentácii obce navonok. Správa bola doplnená premietnutím záberov z usporiadaných akcií formou video kroniky, ktorú pripravil Ing. Samuel Jelínek i Ján Valovič.

Výročná schôdza bola umocnená odovzdaním vzácneho významu „Bronzovej ceny Matice slovenskej“ nášmu rodákovi a členovi **Milanovi Stanovi**, ktoré mu z poverenia Krajského výboru MS TSK odovzdal Ing. Miroslav Borcovan, člen KV MS TSK a starosta obce Ing. Ján Krchnavý. Cena mu bola udeľená za jeho celoživotné zviditeľňovanie slovenského národa, jeho zvykov a tradícií. Pri tejto príležitosti prítomným Milan Stano podaroval výber knižiek z jeho tvorby. V ďalšej časti ako prezent z členského príspevku prítomní dostali i Národné kalendáre na r. 2016.

Budúci rok 2017 sa bude niesť v znamení 200. výročia narodenia J. M. Hurbana, ktoré bude spre-

vádzané viacerými spomienkovými akciami. V našej obci chceme dať vyrobiť a upevniť na priechle Kultúrneho domu pamätnú tabuľu, pripomínajúcu jeho pekný vzťah k našej obci. Na jej zhotovenie získali sme už i základný príspevok z MS.

Ako vyplynulo zo správy, náš odbor v súčasnosti má 29 členov, prevažne staršej generácie. Radi by sme privítali i vstup mladšej generácie po vzore napr. Čachtíc, ktorá by mala prevziať štafetu aktivity národnokultúrneho diania v našej obci, k čomu i zo strany vedenia obce by bola i maximálna možná podpora.

Ing. Miroslav Borcovan,
predseda MO MS v Kálnici

Foto: S. Jelínek

Ocenenie Milana Stanu

Starosta obce Ing. Ján Krchnavý, ocenený Milan Stano a Ing. M. Borcovan.

Výstava amatérskych maliarov v kultúrnom dome

Predvianočnú atmosféru v KD okrem vystúpenia detí na uvítanie Miku - aj výstava amatérskych výtvarných prác troch obyvateľov Kálnice, dvoch pá- láša a vianočného koncertu Bodovanky pre potešenie všetkých umocnila nov - seniorov a ich podstatne mladšej kolegyne.

JÁN ŠEVČÍK

Najstarší amatérsky výtvarník Ján Ševčík, 83 rokov, začal maľovať pred niečo vyše dvoma rokmi (!). V KD bola v decembri 2013 predvianočná výstava Jozefa Valoviča, amatérskeho maliara z Trnavy -

JÁN JAMRICH

Druhým, tiež amatérskym výtvarníkom, je Ján Jamrich, 74 rokov, ktorý sa však výtvarnej činnosti venuje, aj keď v mladších rokoch len sporadicky, od detstva. Maľuje na plátno i sololit olejovými farbami.

S kreslením začal v Trenčine, kam chodil na stavebné odborné učilište. Cez zimu si na snehu zlomil nohu v členku, a keď len tak ležal na internáte, vy-

Foto: DB

a práve jeho dielo ho inšpirovalo, stalo sa podnetom k začiatku vlastnej tvorby. Povedal si: „Skúsím to aj ja namaľovať.“ A začal kopírovať obrázok Vlkolínca, ktorý si kúpila nevesta. Druhým podnetom bol pastel beckovského kostola, ktorý mu zostal z čias, keď viedol tamojšiu reštauráciu pod hradom. Po rokoch ho objavil na povale a podľa neho sa učil kresliť. Inšpiroval sa aj fotografiami z rodinného albumu, obrázkami z poľovníckych kalendárov či pohľadnicami. Námetom sú vtáky, zvieratá, krajinky, hrady, a predovšetkým pohľady na dnes už neexistujúce zákutia starej Kálnice. S technikou mu trochu poradili v škole, na všetko však musel prísť sám. „Problém mám so zarábaním farieb. Obrázky sú rôzne, aj podarené, aj nepodarené - robím, ako vidím.“ Začínal farebnými ceruzkami a pastelom na papieri, a teraz maľuje akrylovými farbami na sololit, prípad-

chovateľ mu poradil, aby skúsil maľovať farbami, lebo dovtedy kreslil len ceruzkou. Jeho prvým farebným obrázkom bol Jánošík odkreslený z kravaty (vtedy boli obrázkové kravaty v móde) - a má ho doteraz odložený. Mal 14 rokov. Otec mu kúpil kufrik s olejovými farbami, a tak to začalo... Druhým, už skutočným obrazom, bola maľba z poprav Jana Husa, ktorú začal robiť na vojenčine a dokončil v roku 1962. Tento historický námet objavil v starej knižke. V nasledujúcich rokoch už nemaľoval, nemal čas, študoval, angažoval sa v mládežníckom hnutí a po celý život pracoval ako stavbyvedúci v Bratislave. A čakal na podnet: „Vplyv na mňa zanechala výstava starej umenia z Drážďanskej galérie, ktorá sa konala v Bratislave v roku 1959 alebo 1960.“ Ján Jamrich bol samouk. Ako chlapec z dediny sa príchodom do Trenčína dostal do sveta, kde sa mu postupne otvárali nové cesty. Náhodou prišiel na techniku maľovania olejovými farbami. Mal dlhú pauzu, k maliarstvu sa vrátil až po sedemdesiatke a maľuje doteraz. Maľuje hlavne v zime, lebo v lete mu zaberie voľný čas záhrada. Námety hľadá na cestách, ale aj na pohľadniciach a starých fot-

IVETA HLADKÁ

Do tretice všetko dobré - možno nie najlepšia, ale určite najkrajšia je Ivetka Hladká, 47-ročná amatérska výtvarníčka. Ako dieťa veľmi rada kreslila, vďaka čomu sa dostala na odevnú priemyslovku do Trenčína, kde štyri roky študovala, okrem iných odborných predmetov, aj základy odevného výtvarníctva. Venovala sa viac šitiu a kresbe ako maľbe, ale cez remeslo sa naučila vyjadriť svoje výtvarné cite- nie. To bol základ. Až prišiel zlom, mílnik v jej tvorivom živote v podobe cesty do Kanady za priateľom v roku 2011. Strávila tam tri týždne: „...a tam som zistila, že sa mi žiada práca s farbami. Boli sme na malom ostrove nezávislých umelcov a pri obrázku jednej panej, práve ho maľovala - a začala v hodne zrelom veku, som si povedala, že chcem ísť touto cestou.“ Po návrate na Slovensko sa prostredníctvom kamarátky zoznámila s novomestskou výtvarníčkou a učiteľkou na Základnej umeleckej škole Evkou Harmádyovou a následne absolvovala štyri roky odbornej prípravy spolu s deťmi na ZUŠ, ktorá jej ako „dospeláčke“ vyšla v ústrety. „Prvý rok bol pre mňa rokom objavovania, postupne sa ale strácalo to prvotné nadšenie.“ Uvedomuje si, že jeden kurz výtvarnej prípravy z nej nerobí umelca, ale

Foto: DB

ne malé obrázky drevo. Maľovanie mu vyplní voľný čas a má pocit, že urobí radosť nielen sebe, ale aj svojim blízkym. Amatérska výtvarná činnosť Jána Ševčíka je dôkazom, že začínať sa dá naozaj v každom veku - takže, seniori, neváhajte!

Foto: DB

kách. Jeho zatiaľ posledným obrazom je Beckovský hrad v jarných zelených farbách namaľovaný podľa známej, 60 rokov starej, fotografie Jána Halašu. Okrem Beckovského hradu (aj podľa L. Rohocka) maľoval Oravský hrad, krajiny, kostoly, kytice... Obrázky si zachovávajú ducha starých čias, sú technicky a kompozične dobre urobené, radosť pozrieť.

otvoril jej nové obzory, bol to pre ňu taký „nákop pre život“. Pracuje na Zelenej Vode a je obklopená hudobnou múzou - v Blue Note Jazz & Musuc Restaurant v Novom Meste nad Váhom pracuje ako čašníčka.

Je pozoruhodné, že naši traja amatérski výtvarníci, čo sa nechali presvedčiť k účasti na vianočnej výstave, sú v podstate susedia, keďže bývajú na jednej ulici. Iba o kúsok ďalej na hlavnej ulici je dom známeho maliara, karikaturistu, spisovateľa a vydavateľa Milana Stanu, kálnického rodáka. Žeby pracoval „genius loci“?

Dana Badžgoňová

Foto: Ján Valovič

VÝLET NA DEVÍN

Už tradične v jarnom období Matica slovenská organizuje celoslovenské národné kultúrno-spoločenské podujatie na hrade Devín. Tohtoročná národná slávnosť sa uskutočnila 23. 4. 2016 v znamení odkazu 180. výročia pamätného výletu štúrovcov na Devín, kde štúrovci prijali slovenské mená a zaviazali sa slúžiť myšlienke slovanstva.

Uvedenej slávnosti sa zúčastnilo 16 matičiarov a záujemcov z našej obce v rámci autobusového zájazdu spoločne s matičiarmi z Modrovej i mladými matičiarmi z Čachtíc.

Bola to pekná akcia s bohatým kultúrnym programom i možnosťou prezrieť si nielen hrad, hradné múzeum, pamätník obetiam železnej opony na sútoku Moravy a Dunaja, ale i výstavu umenia na ukotvenej lodnej galérii na Dunaji. Navyše, po upršanom ráne, pri príchode k Devínu usmialo sa na nás i slniečko, ktoré umocnilo príjemný zážitok z akcie.

Ing. M. Borcovan

Foto: Ján Valovič

ANOTÁCIA knihy VALOVIČOVCI NA SLOVENSKU

Pavel Barinych, Igor Ďurič: VALOVIČOVCI na Slovensku. Vydavateľstvo DuBari, 2016, Bratislava, 288 strán, cena 15 Eur.

Kniha pozostáva zo siedmich kapitol. V nich sa autori usilujú sprostredkovať informácie o histórii Valovičovcov v Turčianskej, Trenčianskej a Bratislavskej župe. Podľa literatúry a torza zachovaných listinných prameňov k najstarším nositeľom tohto priezviska patrili Valovičovci z obce Trnovo, ktorí sú radení medzi najstaršie šľachtické rody na dnešnom území Slovenska. Kniha informuje o vývoji a rozšírení pôvodne jednotného rodu na dve línie: Valovičovskú a Tarnóczyovskú.

Najväčšiu pozornosť venujú autori Valovičovcom z Kálnice v Trenčianskej župe, ktorí boli pokračovateľmi Blažej Kálnického - Valoviča, jeho brata Martina a švagra Jána, zvaného Valo, ktorých nobilitoval Rudolf II. v roku 1592. Kniha rozširuje a prehľbuje viaceré poznatky publikované v roku 2010 v knihe Blažej Kálnický zvaný Valovič, kráľovský miestodržiteľský notár a jeho rod od roku 1592. Autori hľadajú vysvetlenie na otázku, ako sa Blažej mohol dostať do funkcie kráľovského miestodržiteľského notára. Na základe autentickéj listiny vydanej 9. júna 1647 Ladislavom Révayom sa pokúšajú vysvetliť, akými cestami sa títo novopečení šľachtici (zemanovia) snažili dostať k majetkom, keďže podľa všetkého

nezískali spolu s armálesom aj donačnú listinu na vlastníctvo pôdy. Ukazujú tiež, ako sa Kálnica postupne zaľudňovala mužskými nositeľmi tohto priezviska i to, ako medzi jednotlivými rodinami dochádzalo počas stáročí k postupnej majetkovej diferenciacii. Prínosom publikácie je tiež spracovanie genealógií jednotlivých rodových línií kálnických Valovičovcov, ktoré sa v tejto obci - na rozdiel od iných - zachovali dodnes.

V ďalších kapitolách sú obsiahnuté údaje o tom, ako sa títo kálnickí Valovičovci postupne dostávali do vzdialenejšieho prostredia. Najprv cez Čachtice, Starú Turú, Nové Mesto nad Váhom, Brezovú a ďalšie obce v smere na juhozápad, neskoršie aj do iných oblastí Uhorska. Pomerne rozsiahly text venovali úsiliu, ktoré museli vynaložiť tí, ktorí sa z rozličných dôvodov nezaregistrovali pri súpisoch šľachty, a preto museli často zložitým a zdĺhavým spôsobom žiadať o uznanie ich šľachtictva.

Oblasť Záhoria, ktoré spadalo do bratislavskej župy, patrila a dodnes patrí k tým, kde sa už od bitky pri Moháči v roku 1526 sústredilo najviac chorvátskych kolonistov, medzi ktorými nechýbali ani Valovičovci. Autori podávajú informáciu o nobilitácii Martina Valoviča zo Sekúl uhor-

ským kráľom Leopoldom I. v januári 1669. Súčasťou tejto časti knihy je tiež mapa tých oblastí, kde sa Valovičovci vyskytovali a dodnes vyskytujú najčastejšie. Sú tu tiež informácie o Valovičovcoch z Modry, ucelenejšie je spracovaná aj genealógia Valovičovcov v oblasti Jaslovských Bohunic. V osobitnej kapitole sa autori zaoberajú genealógiou jednej z rodových línií, začiatky ktorej siahajú do oblasti Topolčian, Šurian a Hatvanu v Maďarsku.

Hoci kniha nesie názov Valovičovci na Slovensku, v jednej z kapitol prináša niekoľko nových informácií o Valovičovcoch z oblasti Dalmácie (Dubrovnik) a chorvátskeho ostrova Rab. V knihe sú tiež portréty tých Valovičovcov, ktorí vynikli vo viacerých oblastiach: ako lekári, liečiteľia, učiteľia, hudobníci, fotografi, včelári, reštaurátori, odborníci v oblasti atómovej energie.

Kniha je bohato ilustrovaná a obsahuje tiež množstvo faksimile dobových dokumentov vzťahujúcich sa k uvedenému priezvisku.

Prezentácia knihy Valovičovci na Slovensku sa uskutoční v sobotu 25. júna 2016 v kultúrnym dome od 13,30 hod. pri príležitosti osláv 620. výročia prvej písomnej zmienky o obci Kálnica.

Stolnotenisový turnaj

V sezóne 2015-2016 sme sa zúčastnili a reprezentovali obec v 5. a 6. lige OSST Trenčín. Tým, že v našej obci sa prejavil väčší záujem o stolný tenis, založili sme druhé mužstvo Kálnica B. V 5. lige náš tím Kálnica A v zložení Erik Kukučka, Lukáš Kukučka, Roman Janega, Marcel Kopún obsadil 8. miesto.

Novo založený tím Kálnica B v zložení Erik Šicko, Jakub Šicko, Dalibor Lintner, Jozef Rusnák, Milan Borcovan, Matej Borcovan, Matúš Bolech a Milan Pavlus sa v 6. lige umiestnil na 4. mieste.

Foto: Ing. Stanislav Uhrín, starosta obce Modrová

Dňa 23. 2. 2016 sa stolnotenisový oddiel zúčastnil na 11. ročníku turnaja Mikroregiónu Beckov-Zelená Voda-Bezovec v Hrádku. Nastúpili sme v zložení Ing. Miloš Trgo, Erik Kukučka, Roman Janega, Dalibor Lintner. Celým turnajom sme prešli bez prehry jediného zápasu. Vo finále sme sa stretli s domácim družstvom z Hrádku, ktoré je našim najväčším rivalom v tomto turnaji. Domáci nastúpili v silnom zložení - Laco Opet, hráč Nového Mesta nad Váhom, Zdenko Zlatník, hráč Vrbového, obidvaja sú dlhodobo hráči tretej ligy. Za Kálnicu nastúpil Ing. Miloš Trgo, ktorý v súčasnosti hrá 3. ligu za Skalicu a Erik Kukučka hrá 5. ligu. Po vyrovnanom a dramatickom finále, kde naši podali fantastický výkon, sme vyhrali obidva zápasy 2:1 na sety. Pripísali sme si ďalšie víťazstvo. Z tohto turnaja si odnášame už 6. krát prvé miesto a pocit, že sme urobili všetko pre víťazstvo a dobré meno Kálnice.

Chcel by som poďakovať za podporu pánovi starostovi Ing. Krchnavému a celému zastupiteľstvu obce, že nám umožňujú na stolnotenisové tréningy a zápasy využívať priestory kultúrneho domu

a taktiež veľká vďaka patrí TJ Zavažan za podporu oddielu. Poďakovanie patrí aj našim hráčom za ich výkony a dobrú reprezentáciu obce Kálnica. Ďakujem.

Lintner Dalibor

Dar, ktorý znamená život

Obecný úrad v Kálnici v spolupráci s NTS Trenčín zorganizoval dňa 18. januára 2016 bezplatný odber krvi. Pätnástim dobrovoľným darcom krvi ďakuje kolektív pracovníkov NTS Trenčín.

Foto: Ján Valovič

Návšteva včelárov zo Slovinska

Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov v Kálnici uvítala dňa 23. apríla 2016 návštevu kolegov včelárov zo Slovinska. Hostia po privítaní ab-

solvovali Včelársky náučný chodník a zoznámili sa aj s miestnou kultúrou. Je chvályhodné, že aj takýmto spôsobom sa zviditeľňuje naša obec.

Maliny - čo všetko ukrývajú

Maliny patria k najstaršiemu bobuľovému ovociu. Archeologické vykopávky sú dôkazom toho, že ich poznali ľudia už v neolite (mladšia doba kamenná, 8000-5000 rokov pred n.l.), od antických čias (800-700 rokov pred n.l.) ich používali ako liečivú rastlinu, ale pestovať ich začali až v 16. storočí. Ker maliny dorastá do výšky dvoch metrov a patrí do čelade „ružovitá“. Malin existuje viac ako 200 odrôd, líšia sa hlavne svojou farbou. Okrem tradičnej červenej môžeme natrafiť aj na oranžovú, žltú alebo tmavomodrú. Na Slovensku sú priam ideálne podmienky na pestovanie malín. Sú to nenáročné rastliny, ktoré rastú na okrajoch lesov i v horských oblastiach. V posledných rokoch sa presťahovali do záhradiek a na terasy.

Toto drobné šťavnaté ovocie je doslova nabité vitamínmi, antioxidantmi a ďalšími, pre ľudský organizmus blahodarnými látkami. Vďaka vysokému obsahu vitamínu C posilňujú imunitu,

vitamín A obmedzuje vznik šeroslepoty a očných zákalov. Pri látkovej výmene pomáha komplex vitamínov B. Minerálne látky fosfor a železo pomáhajú pri krvotvorbe, správnej funkcii srdca a nervovej sústavy a vápnik sa zas stará o zdravé kosti a zuby. Obsiahnuté triesloviny pomáhajú čistiť črevá a odvádzajú z tela prebytočnú tekutinu. Čím je farba plodov tmavšia, tým väčšie množstvo antioxidantov obsahujú. Antioxidanty viažu voľné radikály, a tým chránia telo pred rakovinou. Maliny tiež obsahujú enzým biotín, ktorý je nevyhnutný pre dobrý stav pokožky. Priam zázračné účinky má pleťová maska z rozdrvených malín. Hĺbkovo čistí pleť, sťahuje póry a súčasne ju hydratuje. Keď v zmesi necháte jadierka, poslúži vám zároveň ako peeling. Olej lisovaný z malín je hojne využívaný v kozmetickom priemysle, a to na výrobu prostriedkov na ochranu pokožky a jej zdravý vývoj. Nielen plody, ale aj listy malinovníka majú liečivé účinky. Pri zápaloch ústnej dutiny sa odvar z listov používa na kloktanie. Keď do odvaru pridáte niekoľko rozdrvených malín a lyžicu medu, spravíte si blahodarnú výživnú masku na vlasy a pokožku hlavy a zároveň sa zbavíte lupín. Aby toho nebolo málo, maliny majú ešte jednu úžasnú vlastnosť. Znižujú cholesterol v krvi a pomáhajú pri redukcii hmotnosti. Napriek tomu, že je to ovocie s príjemnou vôňou a sladkou chuťou, majú minimum kalórií a, samozrejme, žiaden tuk. No a napokon nedá mi nespomenúť nenapodobiteľný „himbér“ (malinový sirup, die Hembeere - z nemčiny, malina), ktorý pripravovala moja babička. Drobné a mimoriadne chutné maliny mnohí odborníci na zdravú výživu zaraďujú k najzdravším druhom ovocia na svete. Bojujú za naše zdravie a ľudia pritom ani nevedia, ako. Využívajte tento dar prírody správne a vezmite si z neho všetko, čo ponúka.

Malinový sirup „Himbér“

Obraté maliny dáme do väčšieho skleneného pohára, môžeme aj trochu natlačiť. Pohár prikryjeme a položíme na slnečné miesto. Necháme kvasiť asi 5-6 dní, potom precedíme alebo vyžmýkame, aby sme oddelili šťavu. K jednému litru získanej šťavy pridáme 0,8 - 1,0 kg cukru, prevaríme a horúce plníme do fľaš.

Osviežujúci nápoj

Džbán naplníme cca 1 l vody, pridáme 1 limetku alebo citrón pokrýjaný na kolieska, 2 - 3 vetvičky mäty a čerstvé alebo zamrznuté maliny (miesto kociek ľadu). Necháme asi 10 min. postáť a konzumujeme. Úžasný nápoj v letných horúčavách a bez „nezdravých“ ingrediencií.

Ingrid Ševčíková

KÚPELE

Kúpele sú odjakživa spájané s liečením rôznych akútnych aj chronických ochorení, prinavracajú pacientom zdravie, ale v neposlednej rade sú aj miestom odpočinku, oddychu a relaxácie. A tu je prehľad niektorých z nich.

Brusno - liečba obehového ústrojenstva, choroby tráviaceho traktu, pohybového aparátu, choroby z porúch látkovej výmeny, ale aj niektoré choroby z povolania, ako je ochorenie pečene toxického pôvodu.

Trenčianske Teplice - hlavne pohybový aparát po operáciách chrbtice, výmene bedrových a kolenných kĺbov.

Turčianske Teplice - liečba pohybového aparátu a chrbtice, liečba močového ústrojenstva, gynekologické a neurologické choroby, tiež choroby z povolania.

Piešťany - hlavne liečba pohybového aparátu a chrbtice, reumatické ochorenia, alergie a poruchy trávenia, poruchy prekrvenia.

Lúčky - gynekologické choroby a liečba neplodnosti, tiež onkologické choroby, ale v poslednom období aj liečba pohybového aparátu a chorôb z povolania.

Brusno - liečenie tráviaceho ústrojenstva, choroby močového traktu, liečba porúch látkovej výmeny, ako je cukrovka a hyperlipidémia.

Bardejov - hlavne liečba zažívacieho ústrojenstva po operáciách žlčníka, žalúdka, onkologické choroby, ale aj ochorenia obehového ústrojenstva, choroby obličiek a močových ciest.

Vyšné Ružbachy - indikáciou pre kúpeľný pobyt sú onkologické ochorenia, choroby pohybového a tráviaceho ústrojenstva, metabolické choroby, duševné ochorenia, ženské a obličkové choroby a choroby z povolania.

Kúpele Čiž - liečba nervových ochorení, obehového a pohybového aparátu, poruchy látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou.

Smerdák - patria medzi najúčinnější prírodné kúpele v strednej Európe, kde sa liečia hlavne kožné choroby ako psoriáza a ekzémy.

Nový Smokovec - liečba prieduškových a pľúcnych ochorení, stavy po operáciách horných a dolných dýchacích ciest, alergické nádchy a liečba pľúcnych fibróz.

Sliach - hlavne liečba ischemickej choroby srdca, liečba hypertenzie, stavy po operáciách srdca a po infarktoch.

Indikácie k pobytu v kúpeľoch závisia od ochorenia, na ktoré sa pacient lieči a kúpeľný návrh vypisuje odborný lekár podľa indikačného zoznamu.

MUDr. Lenka Benáková

MULTIFUNKČNÉ IHRISKO SKUTOČNOSŤOU

Viacročná snaha o vybudovanie multifunkčného ihriska bola konečne korunovaná úspechom. V dňoch od 15. februára do 22. marca 2016 za sťažených poveternostných podmienok, keď niekoľko dní sa nedalo pracovať pre dažď, bola vybudovaná základová časť a 30. a 31. marca namontovaná horná stavba multifunkčného ihriska. Súbežne brigádnicky bola prevedená elektroinštalácia umelého osvetlenia, polozenie zámkovej dlažby pri vstupoch na MFI a uloženie chodníka z betónových kociek pozdĺž MFI, obloženie vonkajšej obruby ihriska umelým trávnikom a zatrávenie okolia ihriska.

V mene Telovýchovnej jednoty i touto cestou vyslovujem poďakovanie páno- vi starostovi Ing. Jánovi Krchnavému za to, že dokázal vo veľmi sťažených pod- mienkach organizačne dotiahnuť výstavbu multifunkčného ihriska do úspešné- ho konca. Poďakovanie patrí vlastníkovi pozemkov pánom Samuelovi Hladkému a Jánovi Valovičovi, že dali súhlas na jeho výstavbu. Zásahu na jeho výstavbe má Ing. Ján Krchnavý, ktorý spracoval technické podklady na osadenie stavby ihriska. Mimoriadne veľkú zásluhu na tom, že toto MFI má umelé osvet- lenie, má náš člen pán Miloš Šagát st., ktorý bez projektu navrhol a zrealizoval celú elektroinštaláciu. V neposlednej miere poďakovanie patrí p. Pavlovi Pavle- chovi a pracovníkovi jeho firmy Profistavba Kálnica, ktorí sa podieľali na rých- lom a kvalitnom uložení zámkovej dlažby pred vstupmi na MFI. Poďakovanie vy- slovujem aj Jánovi Hladkému (Slivkovi), ktorý spolu so mnou bol ochotný dva dni odpracovať pri pokladaní dlažbového chodníka z prednej a bočnej strany MFI. Záverečné práce zabezpečil p. Miloš Valovič, keď upravil podklad a zasial trávu okolo multifunkčného ihriska, čím boli vytvorené podmienky na jeho sko- ré neoficiálne otvorenie. Ako prví ho odskúšali naši mladší žiaci počas tréningu 12. apríla 2016. Oficiálne otvorenie ihriska je plánované na 25. júna 2016.

Prvé skúsenosti s užívaním multifunkčného ihriska

Po neoficiálnom otvorení MFI bol vypracovaný a zverejnený jeho dočasný Prevádzkový poriadok.

Hlavný dôraz je kladený najmä na vhodnú obuv, pričom je zakázané vstupovať na MFI v kopačkách akéhokoľvek typu, prípadne v inej nevhodnej a znečis- tenej obuvi – tretry, topánky na vysokom podpätku a pod. Taktiež vstup na MFI je potrebné nahlasovať správcovi ihriska, ktorým je dočasne poverený predseda TJ. Definitívny Prevádzkový poriadok schváli obecné zastupiteľstvo na najbližšom zasadnutí, kde budú presne špecifikované všetky podmienky jeho používania.

Prvé skúsenosti hovoria o záujme najmä o mini futbal a tenis. Ihrisko je využívané každý deň. Na konzolách pod prístreškom sú k dispozícii dve futbalové lopty, ktoré si môžu záujemcovia kedykoľvek zobrať a po skončení hry vrátiť na konzoly. Toto sa

foto: D. Filip

osvedčilo, lopty sa požívajú a zatiaľ boli vždy vrátené na svoje miesto. O tenisovú sieť s upevňovacími stĺpkami, ktoré sú zatiaľ umiestnené v zadnej časti kabin v bufete, je potrebné požiadať správcu ihriska, ktorý ich vydá a po skončení uloží naspäť. Uká- zalo sa, že nestačí len hovoriť o vhodnej obuvi, ale bude potrebná i kontrola, nakoľ- ko po nedávnej akcii boli na umelej ploche ihriska vytvorené hlboké ryhy a „štrajchy“, ktoré boli vytvorené použitím nevhodnej obuvi. Preto i touto cestou chcem zdôraz- niť, že aj ohraničenie hracej plochy mantinelmi a sieťami je dimenzované na udrža- nie lopty, resp. loptičky na hracej ploche, a tým zvýšeniu komfortu a pôžitku z hry. Sieťe a mantinely však nedokážu odolávať priamym nakopávaním lopty na mantinely a siete. Nekontrolovaným až úmyselným nakopávaním a nárazom hráčov na manti- nely a siete sa skracaie ich životnosť. Preto snažme sa ihrisko udržať v nepoškodo- nom stave čo najdlhšie.

Ukázalo sa, že na ihrisku chýbajú basketbalové koše, ktoré by boli často vyu- žívané najmä deťmi súťažou vo vhadzovaní lopty do košov. Verím, že do ofici- álného otvorenia sa v zastupiteľstve obce nájde vôľa a finančné prostriedky na ich doobjednanie a namontovanie. Volejbalová sieť so stĺpkami zatiaľ ešte ne- bola použitá, i keď záujem o volejbal zrejme bude najmä v letných mesiacoch.

V najbližších dňoch bude nevyhnutné ešte dozberať kamene v novom trávniku okolo ihriska, ktorý bude treba čo nevidieť kosiť, aby sa nepoškodili nože kosačky.

Dušan Filip, predseda TJ ZAVAŽAN

Z činnosti TJ ZAVAŽAN

Činnosť Telovýchovnej jednoty ZAVAŽAN od posledného vydania KO pokra- čovala v rozohraných súťažiach stolných tenistov a futbalistov. Stolní tenisti mali v súťaži 2015-2016 prihlásené dve mužstvá.

ZAVAŽAN „A“ V. liga OSST Trenčín.

Z 22 zápasov 8 vyhrali, 14 prehrali a so ziskom 38 bodov sa umiestnili na 8 mieste z 12 mužstiev

ZAVAŽAN „B“ VI. Liga OSST Trenčín.

Z 28 zápasov 14 vyhrali, 14 prehrali a so ziskom 56 bodov sa umiestnili na 4. mieste z 8 mužstiev.

Najlepšími hráčmi s úspešnosťou od 85 % do 52 % boli Erik Kukučka, Lukáš Kukučka, Erik Šicko a Jakub Šicko. Činnosť stolnotenisového oddielu môžeme hodnotiť ako veľmi dobrú, keď do súťaží zasiahlo celkom 12 hráčov a v oboch ligách obsadili pohodové miesta v strede tabuľky.

Futbalisti v prebiehajúcich súťažiach ObFZ Trenčín 2015-2016 majú mladších žiakov a mužov. V IV. lige U 13 - mladší žiaci vyhrali 5 zápasov, 4 remizovali, 8 pre- hrali so skóre 28:37 a ziskom 19 bodov sú na 9. mieste. V tejto kategórii pretrvávajú menší záujem niektorých hráčov o tréningy a samotné zápasy. Pri určitej absencii hráčov z dôvodu nemoci, zranení, alebo i iných prekážok, mužstvo nastupuje s mi- nimálnym počtom náhradníkov, ba v jednom prípade muselo mužstvo odohrať zá- pas aj o jedného hráča menej. Toto sa, samozrejme, prejavuje aj na výsledkoch, s ktorými sú nespokojní aj samotní hráči. To, že máme dobrých futbalistov svedčí i skutočnosť, že do výberu ObFZ boli pozvaní traja naši hráči. Do budúcej sezóny potrebuje rozšíriť káder mužstva o ďalších chlapcov i dievčatá vo veku do 13 rokov, ktorí sa môžu prihlásiť u trénera p. Jozefa Šlosára, resp. u predsedu TJ.

V VII. lige JUH dospelých ObFZ Trenčín 2015-2016 je naše mužstvo po- merne úspešné. Z doteraz odohraných 23 zápasov 14 vyhrali, 6 remizova- li a 3 prehrali. So skóre 67:27 a ziskom 48 bodov sú na 2. mieste. Mužstvo strieda lepšie výkony so slabšími, čo je v niektorých prípadoch ovplyvnené i zraneniami hráčov. S celkovým pôsobením mužov v súťaži môžeme vyslo- viť spokojnosť.

Touto cestou sa obraciam na bývalých futbalistov, resp. ďalších ochotných záujemcov o post trénera futbalistov, aby sa prihlásili u predsedu TJ, nakoľko súčasný tréner žiakov pán Jozef Šlosár už dávnejšie avizuje, že by bol rád, keby ho mohol nahradiť niekto mladší.

Taktiež opätovne apelujem na hráčov všetkých vekových kategórií, funkcion-árov a členov TJ, aby si predĺžili svoje členstvo v TJ na ďalšie päťročné obdobie do roku 2020, zaplatili členský príspevok, ktorý je pre dospelých 5 €, dôchod- covia 2,50 €. Žiaci, študenti a ženy bez poplatku. Všetci členovia predložia predsedovi TJ ZAVAŽAN členské preukazy na vyznačenie predĺženia platnos- ti členstva. Táto povinnosť je uložená zákonom číslo 440/2015 v § 9, odst.1, Zákon o športe, ktorý hovorí, že športová organizácia, ktorá má právnu formu občianskeho združenia a je prijímateľom verejných prostriedkov, vyberá od svo- jich členov členský príspevok na svoju činnosť. Členovia TJ ZAVAŽAN majú po predložení členského preukazu bezplatný vstup na domáce futbalové zápasy, ako aj právo bezplatného užívania multifunkčného ihriska i za umelého osvetle- nia. Na druhej strane, okrem iného, je povinnosťou členov ochraňovať a zveľa- dovať majetok TJ.

Dušan Filip, predseda TJ ZAVAŽAN